

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 március 6.

65. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-53. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Aleksandra ulica 4. sz. alatt
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1 (Leibach-palota)

Törvényegységesítés

Az a beszéd, melyet az igazságügyi költségvetés tárgyalása alkalmával mondott el a szubotici kerület szocialista képviselője, markáns vonásokkal rajzolja meg az igazságszolgáltatásnak egyre torzuló képét. A jogszolgáltatás ügye nem lehet pártkérdés, ha a kritika objektív s ha a tanácsok alkalmasak az állapotok megjavítására, az igazságon nem változtat sem a baloldali hangsúly, sem a jobboldali tompítás. A közigazgatás mindig ki van szolgáltatva a párturalomnak s a pénzügyi kormányzat is alig tudja elkerülni, hogy tisztviselői a törvény végrehajtásában tartsák teljesen távol a pártelfogultság kísértéseit. De már a jogszolgáltatásnak minden principiuma a bíróság előtti egyenlőség kikezdhetetlen alapelvén kell, hogy nyugodjék s amint a törvényt alkalmazó bíró nem tehet különbséget emberi elfogultsága, politikai meggyőződése s szocialis belátása szerint, épen úgy az igazságügyi kormányzatnak is le kell, le kellene vetnie minden párturalmi tekintetet, ha a jogszolgáltatást érintő szabályt hoz, vagy intézkedést tesz.

Ma még azonban nem értünk el e tisztult felfogás megvalósulásához. Az az uralmi politika, mely a mai kormányzás irányát és tartalmát megszabja, nem tesz különbséget az igazgatási ágak szerint. Amilyen mostoha elbűnásban részesül a Vajdaság, a pénzügyi kormányzat, az agrárreform miniszterium, a közoktatásügyi szolgálat részéről, épen olyan magatartást tanusít a Vajdaság jogszolgáltatási problémáival szemben az igazságügyi kormány. Ezt a mostohaságot egyformán érzí meg az igazságügyi politika, a bírói szervezet s a jogszolgáltatás minden tényezője.

Az igazságügyi politika a törvényegységesítés megoldatlan problémáiban sínyli meg az igazi koncepció hiányát. Nem is beszélünk arról az anomáliáról, hogy a vajdasági és boszniai bíróságok ítéleteit nem hajtják végre, hogy a szubotici kereskedő nisi adósa ellen a szubotici törvényszék ítéletét nem hajthatja végre mintha a megkereső és megkeresett bíróság olyan egymással ellenséges jogterületen működne, mely között még a viszonyosság sem teremt jogi rendezettséget. A prágai ítéleteket már végrehajtják Budapesten, de a zimonyi ítéleteket még nem hajtják végre Beogradban. Ezt az anomáliát, mely egy ideig még menthető volt a viszonyokkal, az a, már alig menthető anomália súlyosítja, hogy ezekről az állapotokról az igazságügyminiszternek tudomása sincs. Ho-

gyan lehetne várni az igazságügyminisztertől azt, hogy megszünteti a visszacsúszásokat s a király nevében ítélkező s a király által kinevezett bíróságok között megszünteti a politikai különbségeket ha ilyenek létezéséről tudomása sincs?

A jogegységesítés nagy feladatot természetesen ezek az érthetetlen surlódások nem is érintik. A jogegységesítés terén még csak előmunkálatok és szerencsétlen kísérletezések történtek, melyek inkább csak megnehezítették a különböző jogterületekből összeállt államterület jogrendszerének kiépítését. Az még nem volt jogegységesítés, amikor a pénzügyi végrehajtásra vagy az iskolára vonatkozó szerb törvények hatályát kiterjesztették az egész országra. Sokkal fontosabb az, hogy a különböző gazdasági és kulturális nivón álló népek jogrendszere a nép gazdasági érdekeihez, etikai felfogásához és kulturájának szintjéhez simuljon,

minthogy a centralizmus elve mesterségesen teremtsen egységes jogi szabályozást különböző fejlődési fokokon levő gazdasági rendszerek számára. Magyarország sem volt egységes jogterület. Az osztrák polgári törvénykönyv a régi Magyarország felelő részében hatályban volt, Sopronban érvényesek voltak olyan telekkönyvi szabályok, melyeket Cegléden nem lehetett alkalmazni s még például a jászkunoknak is voltak külön statutu- maik.

A törvényegységesítést a gazdasági és kulturális élet egyenlővára való felemelésének kell megelőznie. Egységes jogszabályokat csak ugyanazon a gazdasági és kulturális fokon élő nép számára hozhat a törvényhozó. Amíg az élet el nem végzi az egységesítés munkáját, addig a jogszabályok hiába akarják azt az életviszonyokra ráerőszakolni. A politikának vissza kell fordulni a jogszolgáltatás kapui előtt.

Nincsićs külügyminiszter hazugságnak bélyegzi a Radics-párt vádjait Nincs titkos egyezmény az SHS királyság és Olaszország között Viharos ülés a parlamentben

Beogradból jelentik: A parlament szerdai ülésén az ellenzék nagy meglepetésére Stepanovic radikális képviselő kérdést intézett Nincsićs külügyminiszterhez, hogy mi igaz a Radics-pártnak abból a kommunikációjából, amelyben a horvát népképviselőt azt állítja, hogy a jugoszláv-olasz megegyezésnek titkos klauzulái vannak Szalonikire és a jugoszláv belügyekre vonatkozóan. A megrendelt interpellációra Nincsićs külügyminiszter természetesen azonnal válaszolt. Beszéde az ellenzék között több ízben heves jeleneteket idézett elő.

Nincsićs külügyminiszter beszéde elején rámutat arra, hogy az ugynevezett horvát népképviselőt a jugoszláv-olasz szerződéssel kapcsolatban titkos klauzulákról beszélt. Ezek az urak azt állították — mondotta a külügyminiszter — hogy a királyi kormány titkos szerződést kötött Olaszországgal. Azok után az infimidiák után, amelyeket ezek az urak az állam ellen elkövettek ez újabb hazugság és rágalom. . .

Davidovic Ljuba (közbeszól): Most akarja megfenyegetni a Radics-pártot.

Nincsićs: Tudvalevő, hogy minden azon nyilatkozatok után, amelyeket én a parlament előtt tettem, ezek az urak nem lehettek kétségben a felől, hogy nem igaz az, amit állítanak. Ezek az urak azonban, akik láthatóan azt a harcot folytatják itt az országban, ame-

lyet vezérük, Radics István a külföldön folytat — kevés sikerrel, tudatosan dolgoznak a kormány és az állam ellen. Nagyon jól tudjuk, hogy mit céloznak azzal a beállítással, hogy olyan titkos szerződést kötöttünk, amely a Balkán és Európa békéjét veszélyezteti. Ez az állítás egyenes következménye a Radics-párt minden eddigi akciójának, amelynek az a célja, hogy ezt az országot mint a militarizmus és imperializmus országát tüntessék fel. A Radics-párt ezzel akarja igazolni későbbi támadásait Európa előtt és ezzel akarja a felelősséget ránk hárítani. Azt is tudjuk, mit akarnak az ugynevezett horvát népképviselőt tagjai azzal az állításukkal, mintha Jugoszlávia megkapta volna Olaszország hozzájárulását ahhoz, hogy kedvező időpontban megszállja Szalonikét. Kompromittálni akarják az országot a szövetséges Görögország előtt. Azt is tudjuk, hogy mit céloz az az állításuk, hogy ezért cserébe Jugoszlávia területet ad Dalmáciában Olaszországnak. A Radics-párt hazugsággal akarja Beogradot kompromittálni a horvátok előtt. De ezek az urak még itt sem álltak meg, ennél is tovább mentek. Eltökélt szándékuk, hogy megtámadják azokat az érdekeket, a melyeket speciálisan szerb érdekeknek hisznek. Ezért beszélnek macedon kisebbségekről is. . .

Egy hang a radikálisok sorá-

ból: Szégyen, gyalázat!

Nincsićs: Ezzel az állítással a macedon bolgár kisebbségekre céloznak, mert jól tudják, hogy ezzel sértik az ország érdekeit és a legszentebb nemzeti érzéseket. Állítják ezt, pedig jól tudják, hogy nálunk nemzeti kisebbségek nincsenek Macedóniában és hogy nemzetközi szerződések semmi jogot nem biztosítanak ezeknek a nem létező kisebbségeknek. (Taps a radikálisoknál.)

Setyerov Szlavko: Halljuk a kormány nekrológiát.

Janjics miniszter (Setyerov felé) Arra még várhat!

Nincsićs: A Radics párti urak azt hiszik, hogy szerb faji érdekekről van szó, pedig jól tudhatnák, hogy ezek az érdekek egyuttal szlovén és horvát érdekek is. A horvát köztársasági parasztpárt a tiltakozással leleplezte valódi céljait. Épúgy mint a nemzeti küzdelmek idején, valamint a világháborúban, a tegsúlyosabb pillanatokban sem akartuk soha feladni a horvátok és szlovének érdekeit. — (Élénk helyeslés és taps a radikálisoknál, tiltakozás az ellenzéken.)

Hohnjecz klerikális: Hát Várna, hát Fiume? Ez a maguk elmélete — a gyakorlat egészen mást mutat.

A láрма mind nagyobb lesz, úgy, hogy a külügyminiszter alig tudja beszédét folytatni. A képviselők egymás közt hevesen vitatkoznak, mire az elnök idegesen rendre inti a képviselőket. Davidovic Ljuba azt kiabálja a külügyminiszter felé, hogy erre a kérdésre azonnal válaszol, míg más interpellációkra fél évig sem adnak választ a kormány tagjai.

Nincsićs külügyminiszter: Bocssássa meg nekem Davidovic ur, hogy azonnal válaszolok erre a kérdésre, azonban a kormánynak nagyon fontos volt, hogy erre a súlyos rágalomra, erre a romboló cselekedetre azonnal megadja a méltó feleletet. (Nagy zaj.) Davidovic ur szintén nem fogja azt megcáfolni, akivel Skutariban együtt voltunk a kormányban, amikor az a közvetlen veszély fenyegetett, hogy a szerb királyságnak még megmaradt kis mozgási szabadsága is elvesz. Később a párisi békekonferencián sem áldoztunk föl egyetlen horvátot sem és megvagyok győződve arról, hogy egyforma erővel védjük a szerb, horvát és szlovén érdekeket. (Davidovic: Ez is volt a kötelessége. A klerikálisok, különösen Hohnjec, hevesen tiltakoznak.) Amíg mi így dolgoztunk, az alatt Radics rendszeresen alásta az állam érdekeit és abban az akcióban, amelyet Szerbia ellen vezet, még legvéresebb kezű ellenségünkkel is érintke-

zésbe lépett. (Egy hang: *Alexandrov Tódorral!*) Pártja pedig, amint ez a nyilatkozat bizonyítja, vezérének utján halad. Remélem, hogy ezt az akciót senki sem helyesli, aki szereti az egyesült hazát. (*Taps a radikálisparton, élénk tiltakozás a klerikálisok részéről.*)

Nincsićs külügyminiszter beszédének befejezésével ujult erővel tör ki a vihar. Maga Pasics miniszterelnök is belekeveredik a minden oldalról folyó vitákba és hosszasan polémizál Koroseccel, azonban a nagy láрма miatt senkinek szavát nem lehet érteni. Az elnök a nagy zajban fölfüggeszti az ülést.

Szünet után Stepanovics radikális kijelenti, hogy meg van elégedve a külügyminiszter válaszával. *Fiume elvesztése* — mondja — *fájdalmas áldozat volt, amit meg kellett hozni.*

Agatonovics (demokrata): *Hiszen Nincsićs azt állította, hogy a fiumei egyezmény megkötése nagy külpolitikai siker volt!*

Stepanovics: Radics azt állítja, hogy Macedóniát a nagyhatalmak segítségével kaptuk meg...

Kujundzics (demokrata): *Hát a tízenegy macedóniai képviselő közül nincs itt egy se, hogy maga beszél Macedóniáról?*

Stepanovics ezután nagyszerb szellemben folytatja beszédét és történelmi adatokkal igazolja, hogy a szerbek voltak azok, akik az állami egységet a legnagyobb áldozatok árán létrehozták. Radics ne Beogradban, hanem Zagrebben saját hívei közt keresse az árulókat — mondja Stepanovics. — *Ha a Fiuméről való lemondást Radics bünténynek tekintti, akkor ezt a büntényt ne a Pasics-kormány, hanem a horvát köztársasági parasztpárt esztelen politikájának terhére írja.* Infámis rágalomnak nevezi Radicsnak Macedóniára vonatkozó állításait Macedóniában nincsenek kisebb-

segek, mert ha volnának, akkor azok épúgy képviselve lennének a parlamentben, mint a németek vagy a törökök. Beszédét azzal a megállapítással fejezi be, hogy *Macedónia mindig szerb volt és az is marad.*

Stepanovics beszédét állandóan a legélesebb közbeszólásokkal szajkotta félbe az ellenzék. Közben Bakics, a parlament alelnöke odakiáltja Korosecnek, hogy *a klerikálisok is aláírták a Skutari átadásáról szóló egyezményt*, ami ellen Korosec és Hohnyec hevesen tiltakoznak.

A nagy zaj csillapultával Kojics kereskedelmi miniszter válaszol Grigozono demokrata képviselőnek az olaszokkal folyó ke-

reskedelmi tárgyalások ügyében hozzá intézet kérdésre. Kijelenti, hogy *nem igaz az az állítás, mint-ha Dalmácia nem volna képviselve a tárgyalásokon.* Grigozono hangsúlyozza válaszában, hogy a szakértők között csak egy dalmát van, holott a kereskedelmi szerződés elsősorban Dalmácia érdekeit érinti. Követeli ezért, hogy nagyobb számban delegáljanak dalmát szakértőket a tárgyalásokra.

Ezután áttértek a költségvetési vita folytatására. Markovics Rero demokrata és Moskovljevic földművespárti felszólalása után az elnök 12 óra 20 perckor berekeszti az ülést. A legközelebbi ülést holnap délelőttre tűzték ki

Vegyes szintársulat szervezésére kért engedélyt egy szuboticaai vállalkozó

A szerb-magyar szintársulat egyidőben több helyen játszana

A vajdasági magyar színház ügye újabb fordulat előtt áll. A magyar kisebbségnek jogos igénye a magyar színházra annyira benne él a Vajdaság köztudatában, hogy az utóbbi időben mind többen foglalkoznak reális üzleti számítás alapján is azzal a tervvel, hogy a magyar színházat feltámasszák.

Amikor Heltai Hugó színigazgató legutóbbi magyar színjátszási engedélyt kért a Vajdaság részére Beogradban, akkor tudvalevőleg az volt a közoktatásügyi minisztérium fő ellenvetése, hogy *csak jugoszláv állampolgárnak hajlandók magyar színházra koncessziót adni.* Ezután egy szuboticaai szerb vállalkozó próbált engedélyt szereznit. A közoktatásügyi minisztériumban annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy *vegyes társulat szervezésének engedélyezése nem ütköznék akadályokba*, erre azonban a vállalkozó nem mutatkozott hajlandónak.

Most végre jelentkezett egy új vállalkozó, aki *mind a két feltételnek eleget tud tenni.* Egy ismert szuboticaai kereskedő, aki régebben színházi ember volt, szerdán Beogradba utazott és a közoktatásügyi

minisztériumban szerb-magyar társulat szervezésére és vegyes előadások tartására kért engedélyt. A szuboticaai vállalkozó magyar nemzetiségű jugoszláv állampolgár, tehát ilyen szempontból is megfelel a feltételeknek, a vegyes társulat szervezésével pedig egyformán kívánja terjeszteni a Vajdaságban a szláv és a magyar kulturát.

Ugyanez a vállalkozó már régebben ajánlatot tett Szubotica város tanácsának, hogy felépítteti a városi színházat, ha azt a város tíz évre bérbe adja neki. Miután azonban a tanács erre nem volt hajlandó, a vállalkozó most egyelőre csak a színházteremben rendezné a szín-szezonot. Ajánlata szerint *elsőrendű szerb és magyar szintársulatot szervezne és az így felgyülemelő tetemes költség-többletet azzal gondolja behozhatónak, hogy egyidőben két-három vajdasági városban is működne a szintársulat.* Amíg ugyanis például Szubotica a magyar drámai együttes szerepelne, addig Szomborban a magyar operett-ensemble és Becekereken a szerb társulat játszana, úgy, hogy állandóan foglalkoztatva lenne az egész nagy társulat és ez-

által a nagy költségek megtérülhetnének.

Az eddigi feltételeknek teljesen megfelelő ajánlat elfogadása előtt ezuttal aligha térhet ki a kormány, ha csak nem akarja még a szláv kultura kárára is a magyar színjátszást ennyire évi hallgatás után továbbra is némaságra kényszeríteni. Alig tételhető fel, hogy a kormánynak ilyen intenciói lehetnének, akkor, amikor Romániában és Csehszlovákiában már évek óta minden fennakadás nélkül működnek tisztára magyar szintársulatok. Hogy a kormány nehezen térhet ki az ajánlat elfogadása előtt, azt bizonyítja az az előkelő szláv helyről kapott információk is, amely a következőképpen hangzik:

— A vajdasági szláv közvélemény, amely elfogulatlanul tud ítélni a kisebbségek jogos törekvései ügyében, teljesen loyálisnak és ellogadhatónak fogja találni ezt a legújabb ajánlatot és nem hinnék, hogy ilyenformán további akadály lehetne a magyar színház megnyitásának. A vajdasági szlávok nagy többsége — akik már azelőtt is testvéri egyetértésben éltek az itteni magyarsággal és ma sincs ok, hogy elene forduljon — többször hangsúlyozta már, hogy *nem találja helyesnek, hogy a magyarság még most is nélkülözni legyen kénytelen színházat.* Viszont érthető volt, hogy a kormány ismeretlen magyarországi színházgatóknak nem volt hajlandó koncessziót adni. Annak azonban aligha lehet akadály, hogy egy jugoszláv állampolgár vegyes társulat szervezésére kapjon engedélyt, mert hiszen *ez a még zsenge vajdasági szerb színészetnek és általában a szláv kultúrának is ugyanolyan érdeke, mint a magyarnak.* Olyan kevés megfelelő szerb színházunk van és ezek is annyi nehézséggel küzdenek, hogy a komoly vajdasági szláv közönség látna a legnagyobb örömmel, ha a magyar színház engedélyezése ellenében fellendülne a vajdasági szláv színjátszás is.

A szláv közhangulat ilyen megnyilvánulása után nagy érdeklődéssel várja a közvélemény, hogy a kormány milyen álláspontot helyezkedik a szuboticaai vállalkozó új ajánlatával szemben. Remélik azonban, hogy a kormány végre enged eddigi merev elutasító álláspontjából

Szerkesztői üzenetek

Irta: Baedeker

A »Pesti Hírlap«-ot egy időben sokan azért szerették olvasni, mert majdnem minden számban volt egy-két szerkesztői üzenet, amelyekben az akkori szerkesztő (Kenedi Géza) valamely társadalmi vagy erkölcsi kérdéssel nyilatkozott. Az ilyen témákkal szívesen foglalkozó Kenedi ebben a rovatban helyezte el amaz apróbb fejtegetéseit, amelyek hosszabb cikkek, kétszázoros tárcákká nem voltak kibővíthetők, s a t. c. közönség örömmel fogadta ez apró adagokban folszolgált tanításokat, amelyek tanulmányokká készítségbe untatták és pedagógiailag föltálatva bszantották volna. E régi zsurnaliszta jól ismerte a közönséget, amely nem azért olvas újságot, hogy tanuljon belőle, hanem hogy szórakozzon vele, értesüljön a világeseményekről s politikai véleményét vegyen tőle kölcsön. A morallizáló hajlamu szerkesztő igen okosan úgy adta be az olvasóknak az erkölcsi tanácsait, mint ha azok felelet volnának a közönség köréből beérkezett kérdésekre, s tagadhatatlanul elérte vele a célját, mert az ily módon szervirozott *hors d'oeuvre* jól ízlett a nyájas olvasónak s az okulására is szolgált.

Az újabb magyar hírlapírásban minden bizonnyal Kenedi volt a legnépszerűbb s a legkedveltebb üzenő. Az újság és a publikum közti intim viszonynak azonban, amióta a lapok olyan rövid terjedelmre szorították, immár vége. — ma nincs hely bennük szerkesztői üzenetek számára, s még oly kicsi de ügyes adagolásban se lehet most a közönségnek beadni a morált, amely egyébként ma már »nincs is napirenden«, hogy egy híres fincbarónak a még hiresebb szállóigéjét használjam,

aki egy részvénytársaság közgyűlésén azt felelte egy interpellációra, amely a morál nevében vonta őt szóra, hogy »a morál nincs napirenden«. Lehet, hogy ha az újságok ismét a régi bőséges tartalommal jelenhetnének majd meg, a morál meigit napirendre kerül, s a K. kedves rovata is újból megnyílik egymásik lapban.

Ez üzeneteknek voltak a magyar zsurnalisztikában előzőik, de azok nem tanítottak, — inkább csipkedtek. Pákh Albert volt az, ez a pompás humoros író, aki a régi *Vasárnapi Újság*-ban honosította meg őket. Jaj volt annak a fuzfapótlának, aki közölhetetlen verset küldött hozzá! Az elmes szerkesztő nemcsak azzal büntette a boldogtalant, hogy ki nem adta a rigmusait, de ráadásul olyat »üzent« a szerzőjüeknek, hogy annak örökre elmehetett a kedve a rim-faragástól, amivel egyébként Pákh Albert nem kis szolgálatot tett az irodalomnak. A hivatlan prózairókra kevésbé haragudott, nem tartotta őket annyira közveszedelmeseknek mint a tehetségtelen verselőket, de azért nekik is olyan csipős válaszokat üzent, hogy mindenki nevetett rajtuk, csak az nem, akinek az üzenet szólt.

Egy effajta kéziratra egyszer ezt az üzenetet küldte:

— Jó, de nem a mi lapunkba való. Tanulmányozza egy ideig a Vasárnapi Újságot, s iparkodjon annak a szellemében írni.

A jó ember komolyan vette a tanácsot s »bizonyos idő« mulva újból küldött manuskriptumot, amelyre a következő választ kapta:

— Ez már a mi lapunkba való, de — nem jó.

Ez az ur aztán békét hagyott s többé nem alkalmatlankodott neki.

Persze sem sikerült mindenkit lefegy-

verezni. Volt egy javíthatatlan és elretenthetetlen verselője, aki folyton küldte és hozta a költeményeit, amelyek mind rosszak voltak, s a lelkes poeta egyszer így szólt a türelmes szerkesztőhöz:

— Már pedig én addig nem szándékozok meghalni, amíg a Vasárnapi Újság nem közli tőlem verset:

Mosolyogva felelte Pákh:

— Szóval: örökké akar élni?

...Még nagyobb bravúrral üzte ezt a sportot és még több attikál sóval fűszerezte az üzeneteit Ágai Adolfi, aki az újságjában: a Borszem Jankóban s a Magyarországi és a Nagyvilágban pompás tréfálkozással intette le a hivatlan dalmokokat, a tehetségtelen novellistákat s a többi kínálkozó, de nem kívánatos munkatársakat.

A szuboticaai gimnáziumba járt az újságok fiatal éveiben egy Schindelmann nevű igen szorgalmas diák, akire még emlékezhetünk — ha élnek — akik 1871-ben érettségiztek vele. Nem volt tehetségtelen fiú és szeretett írni. Persze a közleményei még nem voltak elég jók ahhoz, hogy megüthessék egy igényes és magasabb színvonalu hetilap mértékét. A verseit rendszeren a »Magyarország« és a »Nagyvilág«-nak küldte, ahonnan Ágai egyszer azt üzentte neki:

— Sch. Ágoston. Szabadka. Azt hiszi, szívesebben fogadjuk a dolgozatait, s hogy azok nyerne értékben vagy jobban közelítik meg a közölhetőség mértékét, ha Schindelmann, Schinderharnes és hasonlóan poétikus hangzású álnévek alatt küldi be nekünk? Nem közölhetők ugyan, de nem is olyan rosszak, hogy a szerzőjüeknek ilyen rettenetes álnévek mögé kellene bujni.

Odafönt a szerkesztőségben azt hitték, hogy derék barátunk a becsületet

— bár tagadhatatlanul nem éppen nagyon költői hangzásu — nevét *nom de guerre*-nak használta.

Ebben az esetben az üzenet humora szándékolatlan volt, és igazán jószűen csak mi neveltünk rajta. Szuboticaai Gusztó VIII. oszt. tanuló és társai, akik akkor még igazán nem tudták, hogy magyar költő igazán nem lehet az ember ezen a néven: Schindelmann... Más esetekben az Ágai vice nem volt tudatlan.

A szerkesztők mindég két dologtól irítottak a legjobban: attól hogy sokan a papirosnak mind a két oldalára írják, és a — porzótól. Ez utóbbit senki se perhorreszkálta annyira mint Ágai, aki pedig Porzó néven írta évtizedekig a pompás tárcaleveleit, amelyeknek egy része még ma se avult el. Egy uriembernek, aki földbirtokosnak írta alá magát a levélben, amelyhez valami tréfát mellékelte a *Borszem Jankó* részére, s azt porzóval hintette be, a következő üzenetet küldte:

— Akkor is elhittük volna, hogy Uraságod földbirtokos, ha birtokának egy részét nem küldi be nekünk porzó formájában. Küldeményét egyébként nem használhatjuk.

Egy másik vidéki urnak pedig a következőket üzentte:

— Igen szép figyelem öntől, hogy a papirosnak csak az egyik felére írt. De erre vonatkozó figyelmeztetésünk csupán azoknak szólt, akiknek az írásai közölhetők, hogy a nyomdában ne okozzanak nehézséget a szedőknek. Ön bátran írhat a papirosnak mind a két oldalára.

Nem volna minden érdekesség nélkül való, a hírlap-könyvtárban kilegyezni e régi újságok hasonló üzeneteit. Kedves emlékeztető volna ez a régi jó világra, régi jó írókra és a régi jó közönségre.

Venizelosz

elvezette befolyását Görögországban
A hadsereg a köztársaság kikiáltását követeli

Athénből jelentik: A görög kormány a hadsereg kétezeröttszáz tisztje aláírásával memorandumot nyújtott át, amelyben felszólítja a kormányt, hogy haladéktalanul kiáltssa ki a köztársaságot. Követelések elutasítása esetén azzal fenyegetőznek, hogy valamenynyen kilépnek a katonai szolgálatból.

A tiszteket az a cél készítette a memorandum előterjesztésére, hogy elejét vegyék Venizelosz befolyásának a kormányra. Venizelosz ma már látja, hogy ingadozó magatartása miatt — sem őszintén királypártinak, sem a köztársasági párt hívének nem vallja magát, — elvesztette a hadsereg és a nép széles rétegeire gyakorolt befolyását.

Francia-belga

megegyezés

a német jóvátétel kérdésében

Párisból jelentik: A *New York Herald* jelentése szerint Belgium és Franciaország a német jóvátétel kérdésében kompromisszumot kötött. A megállapodás szerint, a német arany-jegybankot utasítani fogják, hogy külön számlán vezesse a jóvátételi fizetéseket. Ha két éven belül kintinik, hogy Németország nincs abban a helyzetben, hogy jóvátételi kötelezettségének eleget tegyen, a teljesített befizetések összegét visszaadják. Az angol szakértők szerint Németországot szigorú pénzügyi ellenőrzés alá kell venni, mert csak így módon lehet a világ bizalmát és Németország gazdasági életét visszaállítani.

A brüsszeli lapok úgy tudják, hogy a megállapodást még nem perfektuálták a belga kormánykriszis miatt, amelynek megoldása után azonban a megegyezésre irányuló diplomáciai tárgyalásokat tovább folytatják.

A prágai benzinpanama

Eddig öt magasrangú csehszlovák katonatisztet tartóztattak le

A prágai rendőrség a napokban egy nagyarányú benzinpanamáról rántotta le a leplet. A csehszlovák hadvezetőség nemrégiben nyilvános árlejtés után nagyobb mennyiségű benzint rendelt meg különféle csehszlovák cégeknél. A megrendelés után az élelmes hadseregszállítók felkeresték azokat a magasrangú állami tisztviselőket és katonatiszteteket, akik a szállítás ellenőrzésével voltak megbízva és nagyobb összeggel megvesztegette őket. A leplezett katonatiszték és államhivatalnokok asszisztálásával aztán jóval silányabb benzint szállítottak, mint amilyen az ajánlatkor bemutatott minta volt. A prágai rendőrség, amely tudomást szerzett a panamáról, a vizsgálatot lefolytatta és ennek alapján eddig letartóztatta *Stufka Gottfriedet*, az egyik hadseregszállító hivatalnokát, *Benoni Gottlieb*-et, a Naphta Company igazgatóját, *Vasch* miniszteri tanácsost, a kormány hivatalos lapjának szerkesztőjét, *Borbeta* törzskapitányt, *Kutivánsz* századost, a nemzetvédelmi minisztérium autómobilosztályának egyik vezetőjét és öt hadügyminisztériumból tartóztattak le.

nek nevét a rendőrség egyelőre nem hozza nyilvánosságra.

A letartóztatottak száma egyre nő. A *Lidové Listy* szerint, a rendőrség megállapította, hogy a panamában része van *Adam* prágai ezredes-

nek és *Kolben Angelescunak*, egy volt román tábornok leányának is. A lap azt írja, hogy a botrány szereplői több mint huszonöt millió csehszlovák koronával károsították meg az államot.

A Radics-párt megbizottja még nem érkezett meg Beogradba

A párt parasztképviselői nem akarják igazoltatni mandátumaikat

A politikai helyzetet a szerdai napon az a várakozás jellemezte, amely a Radics-párt kiküldöttjének Beogradba érkezését megelőzi. *Predavec*, a Radics-párt alelnöke azonban szerdán még el sem indult Zagreből.

A horvát delegátus elmaradása beogradi politikai körökben a legkülönbözőbb kommentárookra adott alkalmat. A radikálispartban emiatt a hangulat bizakodóra fordult, mert arra következtetnek, hogy az ellenzéki blokk megalakulása az utolsó pillanatban mégis meg fog hiúsulni. A radikálispart értesülése szerint a Radics-pártban súlyos belső ellentétek támadtak és a képviselők egy része, különösen a paraszt képviselők vonakodnak mandátumaikat igazoltatás végett átadni, úgy, hogy *Predavec* emiatt volt kénytelen beogradi utját elhalasztani. Állítólag *Predavec* eddig még csak huszonöt megbízólevelet tudott megkapni, ami miatt most Radics maga Bécsből figyelmeztette pártjának képviselőit, hogy vessék alá magukat a pártfegyelmnek. Hír szerint most a Radics-párt két vezető tagja ismét Bécsbe utazik, hogy Radicsot a helyzetről informálja.

Az ellenzéki körében ezzel szemben a helyzetet a legoptimistábbabban itélik meg. Eszerint semmi ok sincs arra, hogy a horvát képviselők megérkezésében kételkedjenek. Különösen jó jelnek tekintik az ellenzék Nincsic külügyminiszter szerdai parlamenti beszédét, amit a kormány gyengesége jelének mondanak s úgy kommentálják, hogy a kormány máris kiadja a választási jelszavakat, amelyek erős nagyszerű színezetűek lesznek. A radikálisok kompromittálni akarják a demokratákat a szerbek előtt a Radics-párttal való együttműködésük miatt. Mégis bizonyos aggodalommal nézik az ellenzékiek *Korosec* magatartását, aki még most, az ellenzéki blokk megalakulásának küszöbén is nagyon gyakran tanácskozik a radikálispart vezetőivel, különösen pedig a kormány tagjaival. Szerdán *Korosec* a parlament ülése után *Janjics* vallásügyi miniszterrel tárgyalt hosszasan a szkupstina udvarán.

Az ellenzéki pártok vezetői hosszú idő óta szerdán voltak először együtt Beogradban. Délelőtt 11 órakor *Korosec*, *Davidovics* és *Spaho* hosszabb tanácskozást folytattak. A tanácskozás után a pártvezérek meglehetősen rezerváltan viselkedtek az újságírókkal szemben és tanácskozásuk tárgyáról nem nyilatkoztak. Hír szerint az ellenzék arra számít, hogy *Predavec* a Radics-párti képviselőinek mandátumaival, azoknak igazoltatása végett csütörtökön érkezik meg Beogradba.

Az Eskütt-ügy a magyar parlament előtt

Györki interpellációja Nagyatádi szerepéről

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés szerdai ülésén harmadszori olvasásban elfogadták az országos testnevelési alapról szóló törvényjavaslatot, majd *Temesvári* előadó ismertette a korona értékesítésének meggyőztetéséről szóló törvényjavaslatot, amelyhez elsőnek *Valkó Lajos* ideiglenes pénzügyminiszter szolt hozzá. Kijelentette, hogy a törvényjavaslatl a valorizáció kérdésében nem akar új valutát létesíteni. A valutareform csak akkor lesz aktuális, ha már elintéződött minden pénzügyi kérdés és stabilizálódott a korona.

Valkó beszéde után az interpellációkra került a sor. *Szabó József* keresztényszocialista a drágaságról beszélt, figyelmeztetvén a kormányt, hogy tegyen meg mindent a munkások helyzetének javítására. Utána *Hegymegi Kiss Pál* a szűkségrendelletekkel foglalkozott, amelyek szerinte teljesen fölöslegesek, mert a kormánynak módjában áll minden fontos kérdésben a nemzetgyűlést meghallgatni. A kormány azonban, amelynek pártjában tulságosan erős már a forradalmi tradíció, nem respektálja az alkotmányos fórumokat és önkényesen vezeti az ország ügyeit.

Nagy Ernő (az egységspárt felé): *Forradalmi betyárok vannak ott.*

A közbeszólásra nagy vihar támad. Az egységspárti képviselők tombolnak és követelik, hogy az elnök utasítsa rendre *Nagy Ernőt*, aki mikor az elnök rendreutasítja, ezt kiáltja a jobboldalnak:

— *Hát kommunisták!*

Az elnök ismét rendreutasítja, mire magából kikelve ezt kiáltja a feltűnően hangos *Hoyos* gróf felé:

— *Gazemberek tiétek ott!*

Óriási zaj. Az egységspárti képviselők megérkezésében kételkedjenek.

Különösen jó jelnek tekintik az ellenzék Nincsic külügyminiszter szerdai parlamenti beszédét, amit a kormány gyengesége jelének mondanak s úgy kommentálják, hogy a kormány máris kiadja a választási jelszavakat, amelyek erős nagyszerű színezetűek lesznek. A radikálisok kompromittálni akarják a demokratákat a szerbek előtt a Radics-párttal való együttműködésük miatt. Mégis bizonyos aggodalommal nézik az ellenzékiek *Korosec* magatartását, aki még most, az ellenzéki blokk megalakulásának küszöbén is nagyon gyakran tanácskozik a radikálispart vezetőivel, különösen pedig a kormány tagjaival. Szerdán *Korosec* a parlament ülése után *Janjics* vallásügyi miniszterrel tárgyalt hosszasan a szkupstina udvarán.

Az ellenzéki pártok vezetői hosszú idő óta szerdán voltak először együtt Beogradban. Délelőtt 11 órakor *Korosec*, *Davidovics* és *Spaho* hosszabb tanácskozást folytattak. A tanácskozás után a pártvezérek meglehetősen rezerváltan viselkedtek az újságírókkal szemben és tanácskozásuk tárgyáról nem nyilatkoztak. Hír szerint az ellenzék arra számít, hogy *Predavec* a Radics-párti képviselőinek mandátumaival, azoknak igazoltatása végett csütörtökön érkezik meg Beogradba.

Az ellenzéki pártok vezetői hosszú idő óta szerdán voltak először együtt Beogradban. Délelőtt 11 órakor *Korosec*, *Davidovics* és *Spaho* hosszabb tanácskozást folytattak. A tanácskozás után a pártvezérek meglehetősen rezerváltan viselkedtek az újságírókkal szemben és tanácskozásuk tárgyáról nem nyilatkoztak. Hír szerint az ellenzék arra számít, hogy *Predavec* a Radics-párti képviselőinek mandátumaival, azoknak igazoltatása végett csütörtökön érkezik meg Beogradba.

viselőik ököllet fenyegetik *Nagy Ernőt*, akit az elnök javaslatára a zai elültével a mentelmi bizottság elé utasítanak, de előbb felszólítják, nevezze meg, kire értette az utóbbi kijelentését.

Nagy Ernő: Kaas báróra értettem. Kaas báró (gunyosan): Kutyaugatás nem hallatszik az égbe.

Esztergályos János: Maga ne beszéljen. Denunciáns!

Az elnök *Kaas* bárót rendreutasítja. *Nagy Ernő*nek a mentelmi bizottság elé való utasítását *Russay* és *Vázsonyi* is megszavazták.

Az Eskütt-ügy

Utána *Kaas* báró személyes kérdésben kér szót, majd *Györki* szocialdemokrata interpellál az Eskütt-ügyben. Kijelenti, hogy *Eskütt* az ő védenca. Elmondja, hogy az ügy akkor került nyilvánosságra, amikor *Bethlen* miniszterelnök utasítást adott a főkapitányságnak, hogy a vizsgálatot a földmívelésügyi minisztériumban folytassák le.

Nagyatádi (közbeszól): *Ez nem áll!*

Györki: Lehet, hogy a miniszter ur csak most értesül erről, pedig az ön irászatát is feltörték távollétében a detektívek.

Nagyatádi: Ez nem igaz!

Györki folytatja beszédét: *Eskütt* a rendőrségen kényszer hatása alatt vállalt először mindent magára...

Nagyatádi ismét közbeszól: *Szeretelenség ilyet mondani!*

Nagy zai. Az elnök felszólítja *Nagyatádi*-t, hogy tartózkodjék a közbeszólásoktól.

Nagyatádi (magából kikelve): *Nem lehet az ilyet történi.*

Pesthy elnök erre rendreutasítja a földmívelésügyi minisztert.

Györki folytatja beszédét: *Valót-*

lan az az állítás, mintha *Eskütt* nagantikára lett volna *Nagyatádi* Szabó miniszternek. *Eskütt*et a *Máv.* rendelte be szolgálattételre a földmívelésügyi minisztériumba. Ismerteti a rendőrségen felvett jegyzőkönyveket, majd kijelenti, hogy védenca vállalja a felelősséget, vállalja hát a miniszter is. A kivíteli engedélyek körüli panamákról beszél. Kijelenti, hogy a földmívelésügyi miniszternek tudnia kellett a panamákról.

Nagyatádi Szabó: Hazudik!

Óriási láрма támad. Az ellenzéki képviselők és az egységspártiak hevesen összetűznek. A nagy zajban az elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után *Györki* folytatja beszédét. Elmondja, hogy *Eskütt*et meg akarták szöktetni.

Nagyatádi: Ez a törvénytörés és nem a parlament elé tartozik.

Györki: Esküttnek 200 milliót kínáltak fel és Amerikába akarták küldeni.

Nagyatádi védekezése

Végül *Györki* beterjeszti interpellációját, amelyre *Nagyatádi Szabó* István azonnal válaszol. Kijelenti, hogy a régi nemzetgyűlésen nem történhetett volna meg, hogy egy ügyvéd a védenca a parlament előtt védje. Az ügy a bíróságnál van, tehát a törvényes fórum előtt. Az egész vádaskodást az ellenzék hajszájának minősíti. Nincs szó nagyarányú panamáról, csak egy ember eltévélődéséről. Tény vizsgálatbiztos megállapította, hogy a kivíteli engedélyek körül nem történtek a földmívelésügyi minisztérium részéről visszaélések. *Eskütt*ről azt mondja, hogy a kommun utáni időben került az ő környezetébe.

Eöry Szabó Dezső hivatkozik *Zeöke* képviselőre, aki hallotta, amikor az *Eskütt*nek adandó 200 millióról tárgyaltak. *Zeöke* kijelenti, hogy csak a bíróság előtt hajlandó vallani. Az ülés ezzel véget ért.

Lehet-e miniszter

a kalocsai nagyprépost?

Bethlen meg akarja tartani Vass Józsefet a népjóléti minisztérium élén

Budapestről jelentik: *Vass József* népjóléti minisztert a pápa kinevezte a kalocsai káptalan nagyprépostjává. A kinevezésről előbb értesültek Kalocsán, mint Budapesten és *Vass József* maga még nem kapta kézhez a kinevezési okmányt. Most már egészen bizonyos, hogy a miniszter búcsút mond a politikai pályának és egyetemi tanárságának s Kalocsára fog költözni, hogy átvegye hivatalát. *Bethlen* István gróf azon fáradozik, hogy *Vass Józsefet* megmentse a kabinétnak és ezért azzal a kéréssel fordult *Schioppa* Lőrinc pápai nunciushoz, hogy intezzen kérdést Rómához, nem inkompatibilis-e, ha *Vass József* nagyprépost létere továbbra is a minisztérium élén marad. Róma válaszáatól függ tehát, megy-e vagy marad-e a népjóléti miniszter.

Bethlen miniszterelnöknek a pápai nuncius utján Rómában teendő lépését egyházi körökben élénken kommentálják. Az a vélemény, hogy a magyar kormánynak ez a lépés alapjában helytelen. A nuncius fel fogja világosítani a kormányt, hogy a nagypréposti kinevezés nem csupán címudományozás, hanem egyházi hivatal, mely már magában is inkompatibilis a minisztériummal. De különben is a nagyprépostság — mely egyházi kötelezettséggel és javadalommal van összekötve — a káptalan székhelyén való állandó helybenlakást követel, az egyház jog értelmében s így egyáltalán nem biznak abban, hogy Róma felmentést adna ez alól különösen oly esetben, mikor a „*comulatio beneficiorum*” ténye is fenforog.

Civilek nem adnak elégtételt

a magyar tényleges tisztéknek

A Rác Vilmos-affér hullámai

Budapestről jelentik: Nagy Pál altábornagy, honvéd-főparancsnok közismert tiszti parancsának most újabb érdekes következményei vannak. A parancs tudvaleg megtiltja a tisztéknek, hogy Rác Vilmos doktorral érintkezzenek, mert közte és a tisztikar között elintézetlen ügy van. Ezen az alapon azonban a civil társadalmi körökben, a melyek szigorúan ragaszkodnak a lovagias szabályokhoz, az az álláspont alakult ki, hogy amíg a két fél ügye el nem intéződik, tisztékkel szemben a lovagias ügyeket fellüggeresztik. Ilyen eset az utóbbi napokban a főparancsnoki rendeletre való hivatkozással több is fordult elő. Éppen kedden függesztettek föl ezen az alapon egy lovagias ügyet, amely Darvay János dr. ügyvéd, volt százados-hadbíró, Prónay Pál jogi képviselője és Rády József és Bogen Albert őrnagyok között keletkezett.

A katonai és polgári lovagias fellézés között ilymódon előállott eltolódás kínos ellentétet idéz elő a hadsereg és a magyar polgári társadalom között. A lovagias ügyek hullámai egyébként politikai és társadalmi térre is átsaptak. Mint ismeretes, Than Károly báró altábornagy is lovagias ügye volt Rác Vilmos dr.-ral. Ezzel az ügyvel kapcsolatosan a Nemzeti Kaszinóban mozgalom indult meg Than Károly báró ellen. Körülbelül husz tag azzal a kéréssel fordult az igazgató-sághoz, hogy rendelje el a vizsgálót az altábornagy ellen. Than Károly báró sértőnek találta magára nézve ezt a beadványt és a beadvány első aláíróit provokálta.

Politikai körökben úgy tudják, hogy ebben az ügyben interpelláció fog elhangzani a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén. Az egyik ellenzéki képviselő fog kérdést intézni Csáky Károly gróf honvédelmi miniszterhez a párbaj-parancs ügyében.

Az egészségügyi minisztériumban késik a községi orvosok ügyének elintézése

Dr. Markovics Lázár egészségügyi főfelügyelő nyilatkozata

A Bácsmegyei Napló szerdai számában a községi orvosok elbocsátásáról közölt cikkekre vonatkozóan Markovics Lázár dr. főfelügyelő, vajdasági egészségügyi főnök, a következőket mondotta munkatársunknak:

— Nem valamennyi községi orvost, hanem csak hatvanat-hetvenet bocsátottunk el, elsősorban a hatvan évnél idősebbeket, továbbá azokat, akik ideiglenes minőségben töltötték be állásukat. A koruk miatt elbocsátott orvosok rendes nyugdíjat fognak kapni. A fiatal orvosok fellüggeresztése minden politikai tendencia nélkül történt; az elbocsátottak közt nemcsak a nemzetiséghez tartozók, hanem szerbek és oroszok is vannak.

— Az elbocsátások után azonnal javaslatot tettem az egészségügyi minisztériumnak, hogy az egészségügyi szolgálat zavartalanágának biztosítása érdekében az elbocsátott orvosokat ideiglenesen vegyék vissza. A községi választások után minden község maga választhatja meg hatósági orvosát. Javaslatomat a minisztérium mindeddig nem intézte el, de a napokban személyesen megviek Beogradba, hogy a kinevezések elintézését megsürgessem.

— Azokat, akiket a községek 1918

előtt választottak meg, nem függesztették fel, csak néhány esetben lévedésből történt ilyen fellüggeresztés. Ezt a tévedést rövidesen reparaálni fogjuk. A régebben megválasztottak közül csak a hatvan évnél idősebbeket nyugdíjaztuk.

A fizetésekre vonatkozóan előterjesztést tettem a minisztériumnak, hogy a kinevezések február 1-től

visszamenőleg történjenek és így az orvosok úgy az állami, mint községi fizetésüket február 1-ig visszamenőleg megkapják. A noviszadi egészségügyi felügyelőség minden el fog követni, hogy valamennyi fellüggeresztett községi orvost visszavegyék állásába, mert a közegészségügy tekintetében nem szabad visszajelödnünk.

Angol-olasz-román demars Szófiában a macedon fölkelés előkészületei miatt

A Cankov-kormány háromszáz macedon fölkelőt letartóztatott

Szófiából jelentik: Bulgáriában március másodikának éjjelén a kormány rendeletére számos embert tartóztatott le. A letartóztatás okairól eddig megtagadtak minden fölvilágosítást, míg végre kedden délután Ruszev bolgár belügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit és az alábbiakban nyilatkozott az óriási feltűnést keltő tömeges letartóztatásról:

— Eddig háromszáz embert tartóztatunk le és még több letartóztatást is el fogunk rendelni. A letartóztatottak azok az izgága, féltékeny elemek, akik macedon fölkelést terveznek és akiktől félek, hogy meggondolatlan cselekedetükkel megzavarják a kormány békepolitikáját és azt a törekvést, hogy a környező államokkal jó szomszédi viszonyt teremtsen. A kormány, ezért elhatározta, hogy csirájában fojtja el a készülő mozgalmat, mielőtt még a mozgalom annyira kiszélesedik, hogy súlyosabb bonyodalmakat idézhet föl. Az eddig Szófiában és

Nyugat-Bulgáriában letartóztatottakat legnagyobb részben Kelet-Bulgáriába szállították és ott internálták őket.

A tömeges letartóztatások előzménye az volt, hogy vasárnap a szófiai angol, olasz és román követ a bolgár kormányhoz demarsot intézett a Tódor Alexandrov vezetése alatt készülő macedon fölkelés miatt, amelynek az a bevallott célja, hogy betörjön jugoszláv területekre. A követek figyelmeztették a bolgár kormányt azokra a súlyos következményekre, amelyeket ez a vállalkozás maga után vonhat. A bolgár kormány válasza erre a demarsra volt azután több mint háromszáz ember letartóztatása a rákövetkező hétfőn.

Diplomáciai körök szerint elsősorban az ugynevezett Ilinden-szervezetről van szó. A letartóztatottak között van a szervezet vezetője is. Híre jár, hogy a kisan-tant ugyancsak demarsot intézett a Cankov-kormányhoz.

A detronizált kalifa nem szállhatott hajóra Konstantinápolyban

Olasz vagy francia kikötőből indul Egyiptomba

A kalifa külföldi utazásával kapcsolatban a következő részleteket jelentik Konstantinápolyból:

Még az angorai nemzetgyűlés döntése előtt a kalifa hadsegédeknek, tisztviselőinek és cselédjének egy része elhagyta a Dolma Bagcsét. Abdul Medsid kalifa nyugalmával nézett a bekövetkező események elé s megtagadta a családi tanácsban a hercegek által előterjesztett ama kérés teljesítését, hogy még a nemzetgyűlés határozata előtt hagyja el az országot. Csak hosszabb ellenkezés után határozta el magát arra, hogy az angorai parlament döntésének alávesse magát. A kalifa és családja, valamint híveik azzal foglalkoztak, hogy páriszlám kongresszust hívnak egybe az angorai nemzetgyűlés határozatainak ellensúlyozására. A kongresszus egybehívása elé azonban leküzdhetetlen akadályok tornyosultak, aminek következtében a kalifa és környezete mégis jobbnak látta engedelmessé válni az angorai nemzetgyűlés döntésének és Abdul Med d kalifa kedden elutazott a fővárosból.

A török nemzetgyűlés fölösztalta a vallásügyek miniszteriumát és a kegyes alapítványok miniszteriumát is, az állam és egyház tökéletes elválasztásának jeléül.

Párisból jelentik: Abdul Medsid száműzésével a „Petit Parisien” a következő táviratot kapta Konstantinápolyból: A nemzetgyűlés

határozatát amely egyszersmindenkorra eltörli a kalifátust, a konstantinápolyi váli keddre forduló éjszaka éjjelután két óraker tudatta a számkivetett kalifával.

A váli az angorai külügyminiszter képviselőjével ment a Dolma Bagcse palotába, velük volt a konstantinápolyi rendőrfőnök s néhány közigazgatási tisztviselő. A kalifát előre értesítették jövetelükről s mikor megjelentek, felszóllították, hogy foglaljon helyet trónján és hallgassa meg a nagy nemzetgyűlés okiratát, amely a kalifatus eltörléséről szól.

A dekrétum felolvasása után a váli arra kérte Abdul Medsidet, hogy térjen lakosztályába és tegye meg uti készüldéseit. Egy órával azután a volt kalifa fiával és két feleségével automobilokon már elindult Csataldzsaba. Ott különvonat várta, amely a görög határra vitte.

Ujebb Perából keltezett jelentés szerint Abdul Medsid kalifa Konstantinápolyból hajón akart Egyiptomba utazni, a hatóságok azonban megakadályozták hajóraszálását.

A detronizált kalifa erre autón volt kénytelen elhagyni a fővárost. Hír szerint olasz vagy francia kikötőből indul majd Egyiptomba. A száműzött uralkodóhoz hetvenegy tagja vsyoni viszonyának rendezése céljából egy évi haladékot kapott az ország elhagyására.

Hazatérnek a Ruhr-vidékről a jugoszláv bányamunkások

A kormány elősegíti a munkanélküliek hazautazását

Düsseldorfból jelentik: A düsseldorfi jugoszláv konzulátus közlése szerint a beogradi kormány olyan módon akar segíteni a ruhrvidéki munkanélküli jugoszláv bányamunkások helyzetén, hogy minden eszakközlehetővé teszi ezeknek hazatérését Jugoszláviába. Megbízható adatok szerint negyvenezerre számított azoknak a jugoszláv bányamunkásoknak a száma, akik a kormány támogatásával vissza akarnak költözni az S. H. S. királyságba, amj meg fogja nehezíteni elhelyezkedésüket, tekintettel arra, hogy a belföldi bányákban alig néhány száz munkásra van szükség, másrészt pedig negyvenezer család számára megfelelő lakást sem tud biztosítani a kormány.

A jugoszláv munkásszervezetek most azt kívánják a kormánytól, hogy elsősorban pénzübeli segílyt nyújtson a Ruhr-vidéken levő munkanélkülieknek, ha pedig ezeknek a Ruhr-vidékről való eltávoztása feltétlenül szükséges, akkor a visszautazást fokozatosan hajtsák végre, hogy a visszavándorlók itthon munkaalkalmat és lakást találjanak.

Perzsiában

nagy köztársasági akció indult meg Rőpiratokban izgatnak a külföldön tartózkodó sah ellen

Konstantinápolyból jelentik: Teheráni hírek szerint egész Perzsiában erős népmozgalom indult meg a köztársaság érdekében és az agitáció, amely eddig titokban folyt, most már általános és nyilvános. A perzsa lapok azzal izgatnak a sah ellen, hogy nem törődik az országgal, idejének legnagyobb részét külföldön tölti, a Rivierán és Párisban hódol kedvteléseinek.

Az újságok a címlapon fényképet közölnek, amelyen a fiatal sah a nizzai virágcsatán a serpentin és virágdobáló hölgyek célpontja. Ezeket a képeket rőpiratok fedelére másolták és lázító föliratokkal száz-ezrével osztogatják a nép között Perzsiában.

Csalás miatt

feljelentettek egy volt magyar különítményi parancsnokot

Budapestről jelentik: Barta Miklós részvénytársasági igazgató a főkapitányságon feljelentést tett Budaházy László szolgálatonkülvüli százados, a „Honszeretet” Gazdasági Szövetkezet cégvezető-igazgatója ellen csalás miatt.

Budaházy százados neve három évvel ezelőtt lett ismeretté, amikor mint a nyirgyházi különítmény parancsnoka valóságos rémuralmat teremtett Szabolcs-megyében. A Budaházy-különítmény nevéhez számos gyilkosság fűződik. Budaházy vállalata nemrégiben egy ügyletről kifolyólag kézzizálogul kapott egy tankot két pótkocsival együtt a Kemény és Bognár autókereskedő cégtől. A zálogképen őrzött tankot Budaházy eladta a Dunaalmási Építőanyag Részvénytársaságnak negyven millió koronáért. A Kemény és Bognár-cég, mint a tank tulajdonosa, bűnügyi zárlatot rendeltetett el a tankra, mire a Dunaalmási Építőanyag Részvénytársaság nevében — a mely negyven millióval karosult — Barta Miklós igazgató csalásért feljelentette Budaházyt, mert olyan kocsikat adott el, amelyek nem voltak az ő vállalatának tulajdonai.

A budapesti rendőrség a feljelentés alapján szerdán délelőtt megkezdte a nyomozást és Budaházyt kihallgatta.

Németország

kötelezvényvel garantálja az új jugoszláv jóvátételi egyezmény teljesítését

Beogradból jelentik: A német jóvátételi szállítások ügyében dr. Kunza államtitkárral, Németország megbízottjával a Beogradban folyó tárgyalások befejezéshez közelednek. A tárgyaló felek között — mint már jelentettük — az elvi megállapodás már létrejött, csak az egyezmény megszövegezése volt még hátra. A megszövegezést azért halasztották el, mert a jugoszláv delegáció Kunzától az egyezmény végrehajtása tekintetében garanciákat követelt, és pedig olyan formában, hogy magát az egyezményt kötelezvény formájában szövegezzék meg. A kötelezvényben a német kormány magára vállalja a gyárosokkal szemben fennálló jóvátételi kötelezettségeket is. Kunze dr. erre vonatkozóan új utasítást kért kormányától, valamint fő hatalmazást arra, hogy a megállapodást a német kormány nevében ő maga aláírassa.

A megállapodások egyébként már annyira pozitívek, hogy azokkal a beogradai kormány már a szerdai minisztertanácsban foglalkozott is és az egyezményt jóváhagyta.

Új állampolgárok

Subotica-i opciós kérvények elintézése

Beogradból jelentik: A külügyminisztérium a következő subotica-i lakosoknak adta meg az állampolgárságot: Balog Erneszt, Kertész Samu, Nagy Mária, Bleier Joel, Buzás Fülöp, Sebők Sándor, Róth Ferenc, Nagy Anna, Márkus Mózes, Váczi István, Tahu Herman, Nagy Lajos, Hollósi József, Rockenstein Tibor, Steiner Jakab, Erdélyi Zsigmond, özvegy Bigler Jánosné, Kornhauser Edmond és Szanka János állampolgárság iránt benyújtott kérvényét a belügyminisztérium elutasította.

Ki akar Csehszlovák podzsupán lenni?

Nagy Ernő rágalmazási püre a Magyar Távirati Iroda vezetője ellen

Budapestről jelentik: A büntető-törvényszék szerdán délelőtt kezdte meg annak a nagy rágalmazási pernek a tárgyalását, amelyet Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselő indított Kozma Miklós miniszteri tanácsos, a Magyar Távirati Iroda igazgatója ellen. Nagy Ernő ugyanis 1922 július 7-én a nemzetgyűlésen interpellációjában foglalkozott a beregmezei közállapotokkal, erre Kozma a július 8-iki lapokban nyilatkozatot tett közzé, amelyben cáfolta, hogy öccse *Leveldi Korma* György Beregmezei tiszteletbeli főjegyzője két fizetést kap és hogy *Horthy kormányzóval való összeköttetéseit öccse érdekében használja fel.* A nyilatkozatban Kozma Nagy Ernőt *csehszlovák podzsupán* nevezte és kijelentette, hogy *nem áll olyan erkölcsi alapon, hogy tőle lovagias elégtételt kérhessen.*

Kozma Miklós kihallgatása során kijelentette, hogy *nem ismeri el büntettségét* és kérte a valódiság bizonyítását arra nézve, hogy Nagy Ernő *csehszlovák podzsupán volt*, akit a csehek azonnal bevonulásuk után neveztek ki és később csak azért távolították el hivatalából, mert úgy informálták őket, hogy a kommunistákkal összeköttetésben állott. Hogy Nagy Ernő nem üti meg az erkölcsi nivót, azt azzal akarja bizonyítani, hogy *épp olyan forradalmasító szerepe volt — mondja — mint Károlyi Mihálynak, Garami Ernőnek és a többi emigránsnak.* Nagy Ernőnek arra a vádjára, hogy *huszártiszthiből milyen ügyesen minősült át a Magyar Távirati Iroda vezetőjévé,* kijelenti, hogy *katonai en-*

gedelmességre való hivatkozással állították a Magyar Távirati Iroda élére. Kéri a bíróságot, vegye figyelembe, hogy Nagy Ernő nemcsak őt, hanem *Horthy kormányzót is megsejtette interpellációjában.*

Utána dr. Kollmann Dezső, Nagy Ernő jogi képviselője hozzájárul a legteljesebb bizonyításhoz. Tanukat jelent be arra nézve, hogy Nagy Ernő mint forradalmi alispán minden lehető megtett a forradalmi visszaélések megszüntetésére és annak bizonyítására, hogy *csehszlovák podzsupánnak nem Nagy Ernő jelentkezett, hanem éppen Kozma Miklós.* Tanuk kihallgatását kéri annak igazolására is, hogy *Kozma Miklós kinevezése időpontjában Horthy kormányzó környezetében teljesített szolgálatot.*

A bíróság ezután határozathozatalra vonult vissza a bizonyítás ki egészítésének kérdésében.

HIREK

— **A subotica-i Magyar Párt ülése.** A subotica-i Magyar Párt elnöksége a következők közlésére kérte fel a Bácsmezei Naplót: A subotica-i Magyar Párt százas intéző bizottsága március hó 8-án, szombaton délután öt órakor ülést tart a párt központi irodájában (Dr. Sántha-szanatórium.) Az elnökség felhívja az intéző bizottság tagjait, hogy az ülésen okvetlen jelenjenek meg.

— **Benes külügyminiszter Genfben utazik a Népszövetség ülésére.** Prágából jelentik: Csütörtökön utazik el Benes külügyminiszter Genfbe, hogy jelen legyen a Népszövetség ülésén, amely többek között a magyar kölcsönt is tárgyalni fogja. A külügyminiszter ezuttal két hétig marad távol Prágától.

— **A noviszadi törvényszék új elnöke.** Noviszadról jelentik: Az igazságügyminisztérium Stefanovic Vaszát, az óbecsei járásbírószék vezetőjét, a noviszadi törvényszék elnökévé nevezte ki. Az új elnök szerdán elfoglalta hivatalát.

— **Új belga követ Prágában.** A prágai Tribuna arról értesül, hogy De Raymond lesz az új belga követ a csehszlovák kormány mellett, kinevezése már megtörtént s legközelebb elfoglalja prágai állomását.

— **Az új albán kormány Tiranából jelentik:** Március 3-án megalakult az új albán kormány, amelynek elnöke Sefkes bég Vrlaci, külügyminiszter Eriasz Lioni, igazságügyminiszter Mifil Lischova, hadügyminiszter Aranitas ezredes, építésügyi miniszter Kostacs Kota. A pénzügyi és közlekedésügyi tárcát még nem töltötték be. Az új kormánynak a parlament bizalmat szavazott.

— **Macdonald tanácskozása a londoni német követtel.** Londonból jelentik: *Macdonald* miniszterelnök szerdán délelőtt fogadta a londoni német nagykövetet, akivel hosszasan tanácskozott.

— **Május végén lesznek a francia választások.** Párisból jelenti a Havas-ügynökség: *A Le Journal* értesülése szerint *Poincaré* május végén akarja megtartani a választásokat.

— **A jugoszláv-olasz kereskedelmi tárgyalások.** Beogradból jelentik: A jugoszláv-olasz kereskedelmi tárgyalások gyors tempóban haladnak előre, miután Beogradba érkezett az olasz delegáció vezetője, Lucio. A három párhuzamosan tárgyaló albizottság közül a közlekedésügyi már nagyjából elkészült munkájával és el is készítette a két ország közti vasúti forgalmat szabályozó konvenció tervét, amely a Déli Vasút ügyében kötött egyezményen alapszik.

— **A Mafalda utja.** Beogradból jelentik: A múlt napokban az a hír terjedt el, hogy egy kivándorlási hajóval, amelyen vajdasági emberek utaztak, szerencsétlenség történt. Miután a legutóbbi időben a Jadranska Banka »Mafalda« hajója tette meg az utat Genovából Buenos-Airesbe, a bank kivándorlási osztálya közli a kivándorlók családjainak megnyugtatóra, hogy a »Mafalda« hajó minden baj nélkül érkezett meg rendeltetési helyére.

— **Katonák üdvözlöte.** A Krusvácon katonáskodó bácskai magyar fiúk a *Bácsmezei Napló* utján küldik üdvözlőiket hozzátartozóiknak és ismerőseiknek. A levelet a következő katonafiúk írták alá: Szántó Pista, Lenárd Ernő, Mészáros Károly, Futó Lajos, Hahn Endre, Láng József, Farkas Mihály, Horváth József, Horváth János, Jó Dezső, Horvát Miksa, Barna Károly, Stévo Antal, Herczeg János, Pavlik Ferenc, Horvát Antal, Gyakovics János, Hevér Pál.

— **Szerb-francia klub alakult Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Noviszadon a napokban megalakult a szerb-francia klub, amely március 9-én kezdi meg működését. A klub megnyitásának alkalmával ünnepséget készítenek elő.

— **A bezdáni katolikus Népkör műkedvelő előadása.** A bezdáni katolikus Népkör műkedvelő gárdája szombaton jól sikerült műkedvelő-előadást rendezett, amely alkalommal a *Gyimesi vadvirág* című népszínművet adták elő. Az előadás sikerének biztosítására különösen *Fica* István hajóskapitány, *Szalai* István és *Szilvási* András buzgózkodtak. Az est tiszta jövedelmét a szegénygyerekek felruházására fordítják.

— **Egy budapesti nagykereskedő öngyilkossága.** Budapestről jelentik: *Edeksuty* Jenő, a híres budapesti ásványviz kereskedő-cég főnöke kedden reggel eltávozott hazulról és egy villamoson a Margit-hidig ment, ahol a hid közepén leugrott a kocsi és hirtelen lendülettel átvette magát a hid korlátján, eltűnt a hullámok között. Holttestét eddig még nem találták meg. A szerencsétlen nagykereskedő már hosszabb ideje súlyos ideggyógykezelésben szenvedett.

— **Nagy vasúti szerencsétlenség a mainzi vasútvonalon.** Mainzban jelentik: Mainz és Alzey között, Kleinwintersheim vasútállomás közelében hibás váltóállás miatt egy személyvonat kicsiklott és több kocsija pozdorjává tört. Négy utas meghalt, a sebesültek száma huszonöt s köztük többen súlyosan sebesültek meg.

— **Minden amerikai bevándorlót Ellis Islandon vizsgálják meg.** New-yorki távirat jelenti, hogy az amerikai hajózársaságok tiltakoznak a bevándorlási bizottság új rendelete ellen, amely március 5-én lépett életbe s úgy intézkedik, hogy a bevándorlókat társadalmi rétegekre való tekintet nélkül Ellis Island szigetén kell megvizsgálni, még ha nem is fedélközi utasok. Eddig ugyanis a kabinetbérióket az illető hajózársaságok kikötőhelyén vetették vizsgálat alá az érkezéskor, a harmadosztályú és fedélközi utasokat pedig Ellis Islandra vitték.

— **Banksztrájk fenyegeti Budapestet is.** Budapestről jelentik: A bécsi bankhivatalnokok sztrájkja után most Budapestet is banksztrájk fenyegeti. A budapesti banktisztviselők már napok óta tárgyalásokat folytatnak a bankok igazgatóságával fizetéseinélés céljából. A tisztviselők memorandumában foglalt követelések elintézésére a bankok nyolc napi haladékot kértek és a banktisztviselők most elhatározták, hogy ha ezen az időn belül a bankok nem teljesítik követeléseiket, akkor sztrájkba lépnek.

— **Tánccal egybekötött hangverseny az orosz menekültek javára.** Csütörtökön este tánccal egybekötött hangverseny lesz a városi színházban az orosz menekültek segélyalapja javára. A koncerten fellép *Vilicsics* Sztankó hangversenyének, aki néhány hónappal ezelőtt Raguzában, a *Mariora* királynő tiszteletére rendezett hangversenyen nagy sikerrel szerepelt. *Vilicsics* kívül több kiváló művész és művésznő működik közre az estélyen. A tánccal egybekötött hangverseny előkészítésén *Tabakovics* Miklósné és *Tabakovics* Mária fáradozhatatlanul buzgólkodnak.

— **A »Világ« szerkesztőjének lovagias ügye Győrffy hadbíróval.** Budapestről jelentik: *Győrffy* László őrnagy-hadbíró közmondásossá vált *Isten vele, Mihály!* bucsuzása több lovagias ügyre adott alkalmat. Az őrnagy-hadbíró *Feleki* Gézát a *Világ* szerkesztőjét is provokálta, amiről szerinte sértő módon összehasonlította *Francia-Kiss* Mihállal. Az afférban kedden a két fél segédei: *Feleki* Géza képviselőtében *Kánitz* Géza igazgató és *Horváth* Zoltán képviselő helyetteseként *Pályi* Ede dr., *Győrffy* őrnagy részéről *Schwarz* Géza alezredes és *Bíró* őrnagy este hat órakor tanácskozással ültek össze. A tanácskozás éjjel tizenegy óráig tartott és nem vezetett eredményre. *Feleki* Géza dr. segédei ugyanis ragaszkodtak ahhoz, hogy a publicisztikai szabadsági jogokat megvédelmezzék.

— **Téli viharok a tengeren.** Berlinből jelentik: A *Braunschweig* hajó három hajót mentett meg, melyeket az Északi-tengeren teljesen körülrzárt a jég. Az egyik hajó, amely már tíz nap óta állt a jég között, teljesen kifogyott az élelemből és a légénysége már az éhhalálhoz volt közel. A Keleti-tengeren ismét heves hóviharok dühöngenek, melyek átterjednek az Északi-tengerre is. A Keleti-tenger partjának furdóberendezései nagyrészt elpusztultak.

— **Csecsemőhullát találtak.** *Fábiánovics* István subotica-i gazdálkodó Dunavszki ucca 46. szám alatti lakásán a félreeső helyen egy csecsemőhullát találtak. A leletről értesítették a rendőrséget, ahol megindították a nyomozást.

— **Bécsben meggyilkoltak egy öreg nyugdíjas asszonyt.** Bécsből jelentik: Szerdán hajnalban a *Kölbegasse* egy bérházában meggyilkolva találták *Eberl* Mária 65 éves asszonyt, aki nyugdíjából tartotta fenn magát. Egy albérlője, aki farsangi mulatságról reggeli félnyugvort tért haza, az előszobában bebotlott szállásadónőjének holttestébe. A rendőri nyomozás megállapítása szerint a szerencsétlen öregasszony rablógyilkosok áldozata.

— **Hughes amerikai külügyi államtitkárra is kiterjesztették a petroleumpanama vizsgálatait.** Washingtonból jelentik: A volt belügyi államtitkár és *Daugherty* államfő-ügyész, igazságügyi államtitkár után, akik súlyosan kompromittálva vannak a megvesztegetési panamában, most *Hughes* külügyi államtitkár került sorra. Az amerikai munkásszervezetek lapja, a *Labour* azt írja, hogy *Hughes* a moszuli petroleumforrások kiaknázására vonatkozó szerződéses tárgyalások idején meg nem engedett módon párt közre a *Standard Oil Company* érdekében s a szenátus által kiküldött vizsgáló bizottság most a külügyi államtitkár szerepét kutatja.

— **A budapesti rendőrség jelentése a kommunista összeesküvés ügyében.** Budapestről jelentik: A rendőrség újabb hivatalos jelentést adott ki az állítólagos kommunista összeesküvés ügyében. A jelentésben megismétli a régebbi kommünkében foglalt adatokat az egri, miskolci és győri nyomozás ügyében.

— Az ébredők sajtópöre egyik volt vezérük ellen. Budapestről jelentik: Kedden tárgyalta a budapesti törvényszék azt a sajtópöret, amelyet Prónay Pál, az ÉME volt alelnöke indított Bárdossy Gyula, az ÉME egyik volt vezére ellen, aki a Világban erős hangú kritikát mondott az egyesület néhány igazgató tagjáról. A cikk miatt az ÉME feljelentést tett rágalmazás címén s ezt a feljelentést Prónay Pál, az egyesület volt alelnöke írta alá. A bíróság kimondotta, hogy Prónaynak, az ÉME volt alelnökének nincs joga a feljelentés aláírására s csak az ÉME mai vezetői vannak feljogosítva a feljelentés megtételére. Prónaynak pedig csak abban az esetben van ehhez joga, ha igazolja, hogy az ÉME nevében tett feljelentést Bárdossy Gyula ellen.

— A francia frank újabb esése. Párisból jelentik: A francia frank újabb esése francia gazdasági körökben nagy izgalmat kelt. Párisban szerdán újabb erős drágasági hullám jelentkezett.

— Pontonhidat építenek Noviszadon. Noviszadról jelentik: A hadügyminisztérium utasította a hadtestparancsnokságot, hogy az összedőlő pilóthíd helyett pontonhidat építsen.

A szentai keresztény kereskedők alkarcshálya. Szentáról jelentik: A keresztény kereskedő ifjak kedden este tartották meg az Eugenszállóban alkarcshályukat. A multság kitünően sikerült és a tánc a korai reggeli órákig tartott.

— Betörés. Noviszadról jelentik: Allevell és Virág rőfösáru cég üzletében az elmúlt éjszaka betörők jártak, akik huszonegyezer dinár értékű szövetet vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást.

A szentai zsidó nőegylet alkarcshálya. A szentai izraelita nőegylet március 20-án nagyszabású alkarcshályat rendez. Az estélyen művészi táncok, jelmezes felvonulások lesznek. Az alkarcshály iránt nagy az érdeklődés.

— Meghalt Sávoly táborkok. Budapestről jelentik: Sávoly János altábornagy, volt dandárparancsnok kedden este hirtelen rosszul lett a Pénzügyi Központ helyiségében s mire orvosi segítség érkezett, meghalt. Az októberi összeomlás után csatlakozott a forradalomhoz. A proletárdiktatura megdőlésével Budapest városparancsnoka lett. Legutóbb a táborkok becsületügyi bíróság elnökévé nevezték ki.

Multság Stanisicon. Stanisicon a Kaszinó termeiben alkarcshályt rendeztek a Vöröskereszt javára. A hál, amelyet Jovanovics Zsivkó rendezett, minden tekintetben kitünően sikerült.

Arckenőcsök és krémek. piperecikkek és az összes fényképezési kellékek nagyban és kicsinyben legutányosabban Lukács illatszertárában Novisad, Hotel Kraljica Marija épület.

Ami Önnek kell, az — Elsafluid! Ez az igazi háziszor, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Centrál 185. sz. (Hrvatska).

Butorok, ebédlők, hálók, uriszobák raktáron legolcsóbban Brauchlernál Subotica, Halpiac.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Aleksandra ulica 4. szám alatt, félmeletem, modern szépségápolás, arc-örvényszerzés, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók sajtókészítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehérítő- és szeplőkencsők stb. Vidékre megrendeléseket postán utánvétellel küldök.

KÖZGAZDASÁG

A vajdasági tojás- és baromfikereskedők szervezkedése. A vajdasági tojás- és baromfikereskedők elhatározták, hogy a szuboticei Lloyd kebelében külön csoportot alakítanak. Ebben a tárgyban március 9-én vasárnap délután fél háromkor az érdekeltek alakuló értekezletet tartanak a Lloyd helyiségében.

Vámkonferencia A szuboticei fővámhivatal vezetősége e hó 5-én, szerdán este 8 órakor tartja a Lloydban a szokásos vámkonferenciáját, amelyen az érdekeltek kereskedők, vámpeditőrök, bankok résztvehetnek.

Nem adták el a noviszadi Szloboda-szállót. A noviszadi Szloboda szálló tulajdonosa annak közlését kéri, hogy a szállót nem adták el.

A részvényesek a bankok ellen. Noviszadról jelentik: A »Zasztava« keddi száma írja a következőket: A bankok és gyárak részvényesei nincsenek megelégedve a legutóbb kiadott osztalékokkal. A noviszadi szerb kereskedelmi bank részvényesei memorandummal fordultak az intézethez, amelyben kimutatják, hogy míg békeidőben 200—400 aranykoronát fizettek egy részvényért, amely után évente 15 aranykorona osztalék járt, most alig 50 dinár osztalékot kapnak. A részvényesek tiltakoznak a bankdirektorok magas fizetése ellen. A Zasztava szerint a Vajdaság többi városaiban is hasonló mozgalom indult meg a részvényesek között, akik a mérlegek revízióját és az osztalékok felemelését követelik.

SPORT

A Vasasok megóvják a Vasas-FTC mérkőzést. Budapestről jelentik: A Vasasok vezetősége óvást ad be a Vasas FTC mérkőzés ellen, mert a pálya nem volt alkalmas bajnoki mérkőzés lejátszására.

Magyarország vidéki válogatott csapata Belgiumban. Budapestről jelentik: Az MLSz megkezdte egy vidéki válogatott futsalcsapat összeállítását, amely Belgiumba indulna turára. A szegedi egyesületek vezetőségei már összeállították egy tervezetet a vidéki válogatott csapatról. A tervezet szerint a válogatott a következő felállításban szerepelne: Barzer (Szeged)—Fried (Debrecen). Prém (Szombathely)—Boros (Békéscsaba), Csáki (Szeged). Simóka (Szombathely)—Krutzler, Mészáros (Szombathely), Holzbauer, Baltás (Kecskemét), Solti (Szeged). Tartalékok: Baumgarten, Megyeri, Bekk (Szombathely), Patáki (Miskolc), Gombor (Pécs).

Thunberg és Larsen küzdelme a gyorskorcsolyázás világ bajnokságáért. Helsingforshól jelentik: Ma kezdődött az északi gyorskorcsolyázók utolsó nagy összecsapása, amelynek az olimpiai bajnoksággal is vetélkedő világ bajnoki cím a díja. A miting első két napján két futamot bonyolítottak le. Larsen (Norvégia) és Thunberg (finn olimpiai bajnok) megosztotta a két győzelmet, de a helyezésemben már balok történtek. Thunberg 5000 méteren csak az 5-ik helyre tudott futni. Eredmények: 500 méter: 1. Thunberg (Finnország) 45 mp. 2. Vallenius (finn) 45.4 mp. 3. Larson (Norvégia) 46 mp. 4. Holander (finn) 46.5 mp. 500 méter: 1. Larsen (Norvégia) 8 p. 54.5 mp. 2. Pietila (finn) 8 p. 37.8 mp. 3. Ballangrod (Norvég) 9 p. 0.5 mp. 4. Skutnabla (finn) 9 p. 1.8 mp. 5. Thunberg 9 p. 3.2 mp.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai március 5. Zürich 7.25.
Berlin deviza 548—552 (7.12 egy negyed, valuta 549—554 (7.15.)
London 345 (7.20.)
Prága 41.40—44.50 (7.40.)
Newyork 126.50 (7.57.)
Budapest 869—895 (10.12.)
A záróteiben levő számok a külföldi jegyzés zürichi paritásait jelentik.

Noviszadi terménytőzsde, március 6. Forgalom csekély, kínálat megelégedő, kereslet még tartózkodó, irányárak: Buza bácskai 325—330 dinár, bánáti 325 dinár. Árpa 320—325 dinár. Zab 342.50 dinár. Tengeri 245 dinár, március—áprilisi 252 dinár, májusi 252.50 dinár. Bab fehér 680 dinár. Liszt 0-ás GG 525 dinár, 2-es 450 dinár, 5-ös 400 dinár, 6-os 315 dinár, 7-es 372 dinár. Korpa 192 dinár.

Beograd, március 5. Zárlat: Bécs 0.11325—0.1135, Genf 13.83, London 344.75, Milano 344, Newyork 7975—7985, Páris 3.25—3.26, Prága 2.32—2.325, Szófia 57 — Léva 58, Bukarest 42.25—42.60, Szaloniki 135.

Határidőre kötött devizák: Páris áprilisra 325, Páris májusra 315—320, Páris júniusra 317—318, Newyork április végére 80.

Zürich, március 5. Zárlat: Beograd 7.25, Páris 23.40, London 24.83, Newyork 577 ötnyelcad, Brüsszel 20.60, Milano 24.75, Madrid 71 hétnyelcad, Amsterdam 215.25, Berlin 129.50, Bécs 0.008170, Kopenhága 91.25, Stockholm 150.75, Prága 16.6775, Szófia 4.275, Bukarest 3, Budapest 0.0115, Szaloniki 9.75, Konstantinápoly 7.97.

Budapest, március 5. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Beograd — Dinár 869—895, Bukarest — Lei 370—380, London 297700—305160, Angol font 298300—305760, Milano 2985—3045, Lira 2995—3075, Newyork 69280—71000, Dollár 69588—71300, Páris 2810—2885, Frank 2840—2915, Prága — Szokol 2005—2060.

Értéktőzsde. A nyitáskor nyomott hangulat, a második féldőben azonban erőteljes javulás minden értékben. Zárlat felé az árfolyamok erősen emelkednek.

Tőzsdézárlat (ezer koronákban): Bankok: Angol-magy. 142, Bosny. agrár 115, Földhitelb. 695, Hazai 440, Szlavon jelz. 77, Lloyd-bank 23.25, Cseh iparb. 37.5, Magyar Hitel 926, Jelzáloghitel 195, Leszámitoló 140, Olaszbank 38, Mercur 30, Osztrák Hitel 288, Keresk. bank 2515. Takarékpénztárak: Belvárosi 64, Egyes. fív. 325, Ált. takarékb. 313, Mektár 320, Pesti hazai 7016. Biztosítók: I. Magy. Bizt. 17000, Fonciére 520, Jég 330. Malmok: Back-malom 100, Borsod-miskolci 214, Concordia 72, Első bpesti gm. 200, Gizella 88, Hungária 173, Királymalom 49, Lányák és téglagyárak: Beocsini 1675, Borsodi 270.

Szentlőrinci 155, Cement 160, Szászvári 640, Kohó 1800, Istvántéglá 88, Drasche 440, Magnezit 4400, Aszfalt 108, Ált. kőszén 4675, Salgó 945, Ujlaki 350, Uríkányi 1380. Nyomdak: Athenaeum 305, Franklin 230, Globus 80, Kunossy 33, Pallas 87. Vasművek és gépgyárak: Coburg 78, Gróf Csáky 33, Gazd. gép 210, Fegyver 1980, Frankl 180, Ganz Dan. 6700, Ganz vill. 2900, Hoffherr 268, Kistarcsai 92, Láng 2.82, Lipták 27, Ált. gépgy. 70, Magyar acél 445, Rimamurányi 208, Roessemann 105, Schlick 142, Mérleg 45. Különböző vállalatok: Ált. gázizzó 28, Ált. légszesz 1250, Bárdi 17, Baróti 16, Bóni 145, Danica 225, Diana 13, Délicukor 825, Czimmer 14, Égisz 81, Izzó 949, Horvát cukor 1300, Gyapjamosó 90, Papír 58, Részvényserf. 447, Temesi szesz 290, Fővárosi sör 75, Műtrágya 400, Juta 220, Karton 135, Klein 13, Keleti 58, Klotild 180, Ligetszan. 36, Cukor 5075, Östermelő 485, Pamut 435, Gummi 725, Szalámi 35, Vasutforg 440, Mezőh. cukor 435, Interexim 46, Phöbus 72, Star-film 26, Szikra 110, Szeg. kend. 670, Telefon 260, Temesi sör 302, Unio színház 30. Faipari vállalatok: Mercurfa 85, Guttinann 900, Hazai fa 375, Homi fa 12, Malomsoky 17.5, Ofa 830, Szlavónia 141, Nasici 3650, Viktória but. 10. Közlekedési vállalatok: Adria 1575, Atlantika 79, Közúti 47, Déli-vasut 126, Mitr 525, Nova 204, Állam-vasut 706, Trösz 1162.

Az utótőzsdén kis forgalom mellett változatlan árfolyamok.

TÜKRÖT

csiszolt üveget, messing munkát, régi tükrök javítását legolcsóbban és legszebben, garancia mellett — az

ALBA
TÜKÖRGYÁR
NOVISAD

Kamenička ulica 15 — készit.
Kérjen árajánlatot 1525

»Pouzdan«

kereskedelmi és információs iroda Novisad vállalja a csődeltáras előmunkálatait, a leltár felvételét, pontos vagyonskimutatást készít és kiegyezési tárgyalásokat vezet a cégekkel közvetlenül.

Moravetz zeneműkereskedés

Timisoara (Temesvár, Románia)

Világvárosi nívóju szaküzlet. Bármilyen zeneműre van szüksége, kérje egy lapon, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 989

Kérjen mutatószámot a Gimborából, a Benedek Elek szerkesztette magyar nyelvű képes heti gyermeklapból. Mutatószámommal szolgál a Kurir hírlap- és könyvterjesztő-vállalat Szuboticián. Előfizetés egy negyed évre 40.— dinár.

HUZALOK

ZSINÓROK, — KÁ-

BELEK — AZ ÖSSZES

SZERELÉSI ANYAGOK — IZZÓ-

LÁMPÁK — VILLAMOS FŰTŐTESTEK

VASALOK — CSILLÁROK — VENTILATOROK

Kralja Aleksandra ul. 17 **NOVISAD RELAIS** Kralja Aleksandra ul. 17
NOVISAD
ELEKTROMOSSÁGI GYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

KOMPLETT CSENGŐ- és TELEFONKÉSZÜLÉKEK
ZSEBLÁMPÁK — ÁRAMMÉRŐK — MŰSZEREK — VILLAMOSTELEPEK TERVEZÉSE, ÉPÍTÉSE — MOTOROK, DINAMOKSZÉN-KEFÉK — STB.

„MARIO LA” arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTER.**Értesítés.**

Értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy szalonomat Petrogradska ulica a kenyérgyár átellenébe saját házamba helyeztem át.

1704

Kalmár István
nőiszabó, Subotica

Irodaáthelyezés.

Van szerencsém a nagybecsült közönséggel közölni, hogy mai nappal Ullmann i Seligmann szállító-cég itteni kirendeltségének irodahelyiségét Karadžičeva ulica 10 szám alá helyeztem át. Kérem a kereskedő urak további pártfogását. Telefon száma 199.

1638

Wohlstein I.
Ullmann i Seligmann cég
szuboticiai képviselője.

Nyilatkozat.

Az M. de Brousse cég ezennel kijelenti, hogy a Bácsmegeyi Napló tegnapi számában megjelent és a fenti céggel kapcsolatban Milkó Endrére vonatkozó közleménnyel nem azonosítja magát.

1634

Subotica, 1924. március 5.
M. de Brousse.

A mai súlyos gazdasági viszonyok között is

feltűnő

jutányos áron szeresheti be tavaszi

kötöttáru

szükségletét, mert saját készítményű
kötött áruimból két héten át

március 16-ig

alkalmi árusítást rendezek, amely alkalommal
az árakat ténylegesen

25-30%-al

leszállítom

BECK JENŐ
Subotica, Pašičeva ul. 8.

1561

Importőrök, iparvállalatok, nagykereskedők
kaphatnak

60-90 napos hitelt

a következő nagy érdekeltségek áruinak megrendelésénél:

Kékítő szav. 98/99 %
Kén szicil., minden fajta
Raffia I-a és Extra-Mayunga
Gyanta, francia
Naphthalin I-a fehér és Schuppen
Lithophone, 30 % Grünseige
Szállítási-ecetsav 80 %

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

Technisch-Chemische Handelsgesellschaft m. h. H.
Wien I., Fleischmarkt 1.

Telefon 70231.

Távíratcím: TECHNOCHEM

Elsőrendű akác, szil, kőris, tölgy
bognárfa

minden méretben olcsó áron
azonnali szállításra kapható „AGRARIA” R. T.
SOMBOR. :: Ugyanott szállókarók és 7
méteres akácfa komlórudak is kaphatók.
1479

Birtok 50—200 hold

terjedelemben

BÉRLETRE KERESTETIK

körülbelül 5 évre holt és lehetőleg élő felszereléssel. A felszerelés és a föld szakszerű karbantartásáért gazdász-szakember felel. — Ajánlatok: „Grund II-707” jelige alatt az Interreklam R. T. Zagreb, Palmotičeva ul. 18. küldendők. 1179

EMAILIROZÓ
(zománczó) önálló munkaerő
állandó alkalmazásra keres-
tik jó fizetéssel. — Írásbeli
ajánlatokat a kiadó továbbít.

Fával égetett, fehér,
I-a DARABOS kőmentes
(kiskemence) M E S Z E T

elsőrendű, olcsó, kőmentes

É P I T Ő M E S Z E T
I-a PORTLANDCEMENTET

bármikor azonnal szállít vagontételben minden vasúttállomásra
bérmentve

Szénkereskedelmi és Áruforgalmi Társaság
Velikičevskerek

Interurb. Telefon 85. 1379 Sürgőnycim: „MONTANA”

Jutányos áron eladó:

Egy teljes vámmalmi berendezés (napi teljesítmény 100 q.)

Egy teljes jéggyári berendezés, Suerth-féle rendszerű (napi teljesítmény 100 q jég)

Egy hidraulikus olajprés 300 atm. nyomással, berendezéssel együtt

Egy gőzlokomobil 12 HP. MÁV. Budapest gyártmány

továbbá különféle vas- és fémegymunkáló gépek.

Minden jó és üzemképes állapotban.
Megtéríthető a BÁNÁTI MALOMIPAR R. T.-nél Vršac, Bánát. 1588

ELCSERÉLNÉM

földért, Budapesttől 22 km. közvetlen vasúttállomás mellett levő 3 szobás mellékhelyiséges új uri házamat azonnali beköltözhetővéssel, teljes berendezéssel, gazdasági épületekkel, 8 hold gazdaságot. Esetleg eladó. Közvetítők kizárva. Pivara Sremska-Mitrovica

Jól menő épület és

m ű l a k a t o s á r u ű z e m

Osijek város központjában, motorerőre berendezve minden lehető segédeszközök és gépekkel, valamint teljes leltárral eladó, esetleg bérbeadó. Ajánlatok „Schlosserei” jelige alatt Schmolka hirdetőirodába, Novisad, Futoški put 2. szám kéretnek.

Elsőrendű építőmész

beremendi kőből égetett fehér darabos mész, beoćini portland cement, száraz villázott bükkfaszén nagyban és kicsinyben jutányos árban

RÉVAI ADOLF SUBOTICA

Csirkepiac (Kisköz) Telefon 551.

Fakereskedők figyelmébe!

Nagyobb detail faüzlet, más vállalat miatt (a raktár áll: építőfa, asztalos deszkaárak, tűzifa) rakteleppel együtt, a Tisza mentén a város legforgalmasabb helyén **ELADÓ.**

Cím a kiadóhivatalban

1425

AZ ELISMERTEN JÓ REITHOFFER-SZÖLLŐKÖTŐZÖGUMI

ÉS A TÖBBI

PERONOSPORAGUMIČIKKEK

továbbá boroscsövek és mindenemű technikai gumicikkek legjobb minőségben kaphatók

Brüder Frank & Co.

Zagreb, Frankopanska ul. 6.
jugoszláviai vezérképviselő és
leraktnál.

620

SZÉKELY A.**FÉRFI SZABÓ SUBOTICA, HALPIAC.**

Nagy raktár a legfinomabb tavaszi angol öltöny és raglán szövetekből.

Beoćini portland-cementet,
prima építőmész, továbbá detail-
cladásra fehér darabos mész

legjutányosabban szállít:

SCHÖN ERNŐ

a Beoćini Cementgyár R. T. képviselője
Subotica, Park Kr. Petra 9.

Telefon 42.

1324

Hölgyeim!

Gyermekek ruháit, kalapjait, fehérneműt
olcsón, chickesen, izlésesen csakis a

„NOUVEAUTES”

dívatsalonban készítik. Rudics-uca
Csajkás-ház, az emeleten.

NAGY GÉZA

motorerőre
berendezett nagy gépműhelye
Subotica, I. Stosova u. 14.

Készít:

Álló és fekvő szivattyukat, víz-
vezeték-, fűrdő- és villany-
berendezéseket.

Raktáron:

Szivattyuk és daráló malmok.

Eladó:

Hengerrovátkoló gép és Remington-
írógép.

Jóházból való fiuk tanulóknak felvétetnek.

LEVELEZÉS

Házasságában csalódott, elvált, 26 éves, róm. kath. férfi életársul keresi azon feltétlen tisztességes szárdéku, hozzáillő, értelmes nő ismeretséget, aki két leánygyermekének gondos anyai nevelését is magára vállalná. Félmillió dinár vagyonom biztos megélhetést biztosít. Fényképes ajánlatokat életleírással a kiadóhivatal »Jobb jövő« feljégére továbbít. 1592

Feleséget keresek, 32 éves, szelíd, fess, katolikus, kereskedelmi utazó öcsém részére hatvanézer dinár hozománnyal, önállósítás céljából. Válás mellékes. Megfelelő életkorú, tisztamultu hajadonok vagy özvegyek komoly, teljes című ajánlatát kérem. Takács Ferenc Osiéek, Reiscrova ul 67. 1611

A tavaszi idényre VERNIROL FIRM/SZPÓTLÉK,

LAKKOK, LENOLAJ, LENOLAJFIRNISZ, HORGANYFEHÉR, TERPENTIN

legelőcsőbb beszerzési forrása

Klein Géza Subotica

FOGLALKOZÁS

Borbélyvezéged azonnali be-lépésre kerestetik Vejnert Józsefnél, Zriniski trg. 1632

Fényképész-segédet, aki a szakma minden ágában elsőrangú és már jobb műteremben dolgozott, fel-vesz Reményi M. fotomű-vész, Subotica. 1625

Kocsis egy ló mellé felvö-tetik Kramer Antal és Társánál. 1608

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál: KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK, a törvényszéki palota mellett, TELEFON SZÁM 329. 760

Egy vállalat kerestetik, amely egy nagyobb zabá-su villanytelep kiépítését vállalná, ahol a hajtóerő már megvan. Érdeklődők forduljanak Langné, Osi-éek, I. Hahngasse 71.

Szobaasszonyi állást ke-res kaucióképes szoba-asszony április elsejére. Cim: Hotel centrál, szoba-asszony. 1612

Gyakorlott cipész munká-sokat felvesszünk galanté-ria munkára is. »Danica«, Albina ulica 1. 1616

Elemi, polgári és gimná-ziumi tanulókat elfogadok szerb, német, magyar és kézimunka órákra. Viss-gázni óháló felnőtteket is. Hegedűsné tanító, Frankopanska ulica 43, az-előtt Magyar-ucca. 851

Tavaszi vetőbűkköny Takarmányrépamag Muharmag Kendermag kapható: ÁCS GÉZA Subotica mag- és terménykereskedőnél VI. Petrogradska ul. 7. Telefon: 1-20.

Elvállalok hengerrovátká-lást jutányos árért és pon-tos kiszolgálás. — Ugyan-ott egy hengerrovátkáló-gép eladó. Rakk Elek, Bačka-Topola. 755

Jogi doktor, született szerb, egy évi bírósági gyakor-lattal, jól beszél és ír ma-gyarul és németül, keres ügyvédielőtti állást. Aján-latot kér »Sudski belez-nik« címre a kiadóba. 1543

Suche deutsches Freäulein zu 4- und 2-jährige Kin-derm. Adresse in der Ad-ministration. 1558

Suche deutsches Freäulein zu 4- und 2-jährige Kin-derm. Adresse in der Ad-ministration. 1558

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Ajánlatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezősküldvényekhez válasszbélyeg mellékelendő.

Zongoróórákat olcsón adok, zongora nélküliek-nek nálam gyakorlással. Cim a kiadóban. 1579

Gyermektelen házaspárt keresünk, a férfi mint pa-rádéskocsis, az asszony mint szakácsné lesz al-kalmazva. Járandóság fi-zetésen kívül koszt, lakás, fűtés, világítás. Ajánlatok Fischer Félix gőzmalmi vezérigazgató címére, V. Kikinda, küldendők. 1571

Subotica, Sudarjevlóva ulica 84. Telefon 421. Legelőcsőbbben és legelőcsőbb-ban készit cukorkás-, szappanos-, gyógyszer-, poudes- és min-denfajta KARTONDOBOZT. — Gyors és pontos szállítás!

Gazdaságy-szakácsné, ki a főzésben teljes jár-tassággal bír, kerestetik mielőbbi belépésre pusztai háztartásba. — Ajánlatok: »Kutaspusztai gazdaságy u. p. Crno-Brdo 2« címre kü-l-dendők. 1573

Eladó teicsarnok Teleč-kán. Érdeklődni lehet Fo-dor Andrásnál, Telečkán. 1624

DIÁKSAPKÁKAT iskolák részére

legelőcsőbbben és legelőcsőbb-ban szállit minden formában és kivitelben:

ANTUN KRAMER i DRUG saphagyára Subotica. 1548

VÉTEL-ELADÁS

Beltéren egyszobás lakás konyhával és éléskamrával átadó. — Háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba- és kony-haberendezések, zongora, írógép, jégsezkrény, fest-mények olcsón eladók. — Langné, Agina ulica 11. 1365

64 családra való Neiszert-rendszerű Zircon-kaptár, valamint összes méhésze-ti felszerelés, három csa-lád méh jutányosan eladó. Steiner József tulajdonos-nál, Bánát-Aradjelovo, To-rontál, Jugoszlávia. 1628

Fifi Brém SZÁRAZ, ZSIROS Pinter gyógyszerár nagy templom mellett. 1601

Eladó teicsarnok Teleč-kán. Érdeklődni lehet Fo-dor Andrásnál, Telečkán. 1624

Egy teljesen ló, alig hasz-nált 10-es kötőgép eladó Somborban, bezdáni vá-m-kapum kívül, Kubik Mátyás-nál. 1617

Jókarban levő bádogos-szerszám zittnigéppel azonnal eladó. Szóczy Jó-zsef, Staramoravica. 1614

Eladók: 6 HP magánjáró-garnitúra, 6 HP magáno-csőplősezkrény, 8 HP magános csőplősezkrény, 4 HP huzatos kazán, 30 HP stabil szivógázmotor, 8—10 HP stabil benzín-motor, 5-ös számú Jund-rich-daráló. Cim: Rózsa Ferenc, Stara-Kanjiža. 1580

A város legelőcsőbb részén emeletes ház, szabadkér-zőbi eladó. Érdeklődni I. Jelašićeva ulica 11 alatta vendéglőben lehet. 1589

Vendéglők vannak Suboti-cán eladók, bérbeadók és elszámolásra teljes beren-dezéssel együtt. Bővebbet Malusev-iroda Subotica. 1627

Tizenhét kapa szőlő azon-nal hasznóberbe kiadó. — Ugyanott méhek felsze-reléssel eladók. Párhuzamos-út 236. Özv. Joó Albertné

Szabadkőből eladó ház Királyhalman négy üzlette-lyiséggel (gőzforgalmu ven-déglő, fűszer üzlet, mészár-szok és pálinkafőződe) négy szobás lakás és mellékhelyiséggel kel. Érdeklődni le-het: Baka Ambrusnál Szu-boticán Kisbányany vendég ő

Bőr kupébőröndök táskák, bőrtárcák nagy választékban meg-rendelésre is kaphatók.

Tavaszi kosztüümök, köpe-nyek és ruhaidonszáim megérkeztek. Risztics női-szabó, Somborska ulica 1.

Érkezett prima méz, idei dalmát jánoskenyér, zsák-tételekben kg-onként 6 di-nár. Visszontelárusítóknak engedmény. Sava Lonšević fűszernagykereskedő Su-botica, Tolstoleva ulica 11

Egy teljesen jókarban levő fűszerüzletberendezés sürgősen eladó elutazás miatt. Mikula János, Stari-bečej. 1600

KISS ZÁLOGINTÉZET mindenféle értéktárgyakra kölcsönt nyújt. — Zá-logból visszamaradt 500 méter nagyon finom sző-vet férfi, női raglánok-nak és téllikabátoknak. Ci-pők, ruhák, téllikabátok, szőrmék, női bunda, arany ékszerek, ezüst ékszerek olcsón eladók. I. Bogov-čeva (Kinizsi) ulica 12.

Homokfutó eladó Radošić kocsigyártónál, Cara Ia-zara ulica (Fűzfás ucca).

Egy jókarban levő, ke-vevet használt pénzsezkré-nyvt keresek megvételre, nagvság No 1 vagy No 0 lehet. Cim a kiadóban. 1549

Acél magánjáró alkatré-szek: 8—10 HP kazánhoz való jutányos árban el-adó.

Tanoncok és gyakovnokok jó fizetéssel felvétetnek. Hamburger gépműhely Subotica. 1026

KÜLÖNFÉLE

Örökbe adnám négyhóna-pos fiamat. Cim: Közkör-ház, Subotica. 1636

Istálló egy lóra, felszerrel két kocsi részére, keres-tetik. Medjanski i drug Subotica. 1624

Malusev-iroda, Subotica mindennemű adás-vétel-t ingó és ingatlan, valamini pénzkölcsönt közvetít és információt ad bármilyen ügyben. 1627

Átmeneti és szalmakalapot már 200 dinártól kezdve Beer Bözsinnél Subotica, Kaszinó-épület. 1353

A legelőcsőbb kézimunka-előnvomda, ágyterítő, stó-res minták stb. Beer Bözsikalap- és kézimunkaüzleté 1352

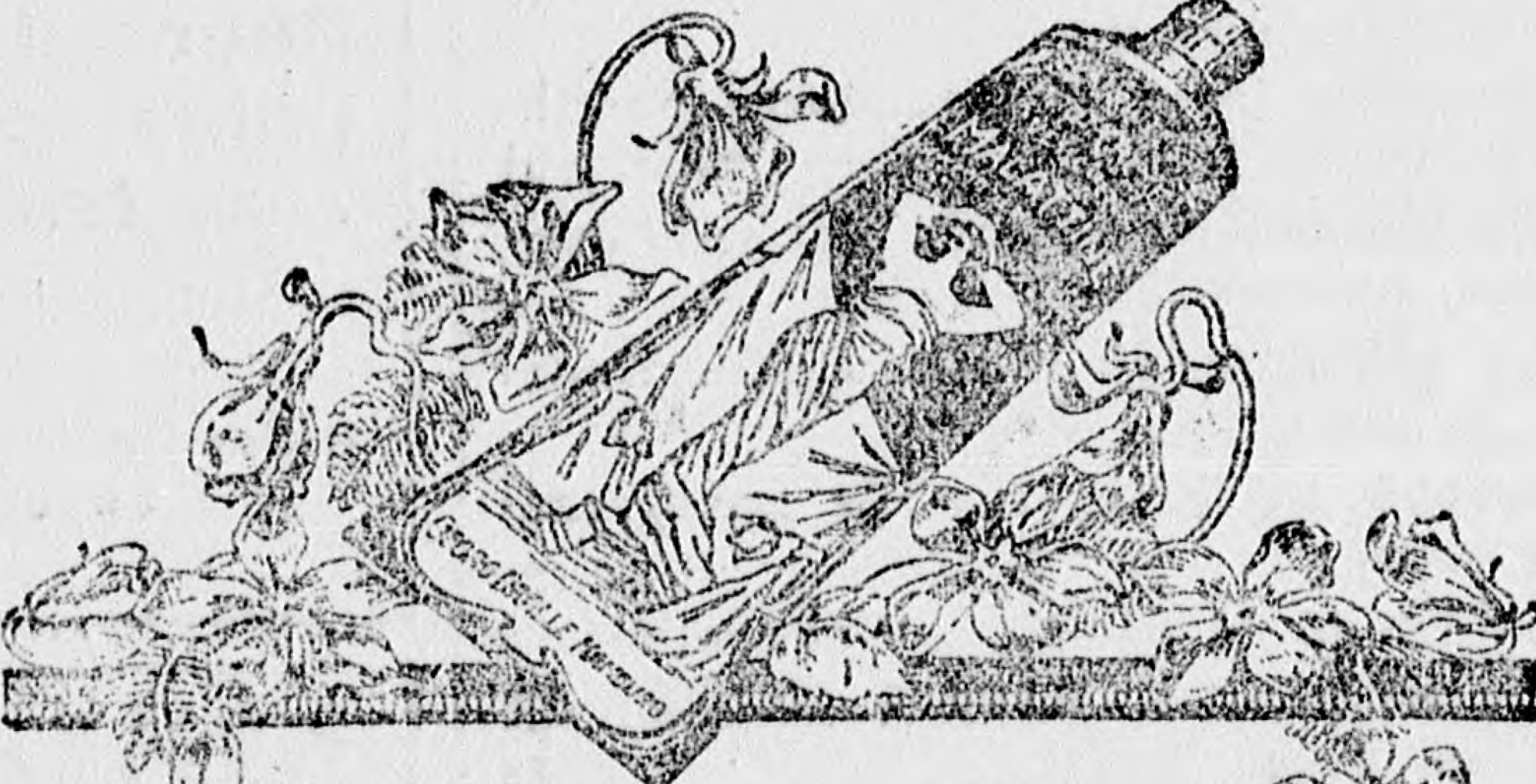
Uj szelepházakat Mar-schall-féle regulátorral Máv. lokomobilokhoz, uj szalmarazó- és törekrázó-tengelyeket, uj szalma-kazalozókat készit és rak-táron tart Fuchs gépmű-heiye, Kula. 1091

Zongorák, uj, modern vagy átjatszóit, keresztműresok részletfizetésre is kapha-tók nagy választékban, ol-csőbbban, mint bárhol, Kait hangszerüzletében Suboti-ca, városház épületében.

Két kisebb raktárhelyiséz azonnal kiadó. Értekezni lehet a háztulajdonosnál Zriniski trg 24 alatt a dél-előtti órákban. 852

SZÓDAVIZET legkisebb mennyiségben gyári áron szállit házhöz bárkinek Johanna« szik-vizgyár Subotica. Telefon 532.

Malcsontnéküli hasfűzőt melltartót, gyomeresztőt egyenestartót orvosi ren-delésre készittek, régi fű-zőket divatosra alakitok Virág Leontin Subotica Aleksandrova ulica 11.

Dr. Dralle's Malattine Glicerín és méz-gelee zsirtalan. 1230

vörös, durva és megrepedezett bőrnél finoman illatosítva Malattine-szappan. Malattine-puder. Mindenütt kapható!

Főterakat visszontelárusító: részére: ISIS D. D. APT. GEORG DRALLE ZAGREB, Palmotičeva ulica 65.

Ismeri már a világhirű SZENT GYÖRGY FLUIDOT?!!! Mely sokkal jobb a sóborszesznél!

Próbálja meg utasítás szerint használni: megfázásnál, fejfá-jásnál, derékfájásnál, fogfájásnál, csuznál, rheumánál, kéz-, láb-, és inrandulásnál, ütődéseknél, zuzódásoknál, daganatok-nál, étvágytalanságnál, gyomorgörccsöknél, hányingernél, has-menésnél és bámolni fog a gyors és biztos eredményen. Küldjön be levélben ajánlva 20 dinárt és ingyen bórmentve kap egy próbaüveget. Késziti: ZETA R. T. gyógyszer- és tápszergyár SOMBOR